

Dzięk

10 stron

Rok VI
cena
15 gr

Bydgoski

ORAZ WYDAWNICTWA: **DZIEŃ POMORSKI - GAZETA MORSKA - DZIEŃ GRUDZIĄDZKI - GAZETA GDANSKA**
DZIEŃ TCZEWSKI - DZIEŃ KUJAWSKI - GAZETA MOGILEŃSKA : - : - : - : - : -

Redakcja i Administracja: Bydgoszcz, ul. Marszałka Focha 12. Telefon: 22-18. Konto czekowe P. K. O. 205.102

Bez zmiany

(t.) Rekonstrukcja gabinetu prof. Kozłowskiego nie daje spokoju naszym domorosłym politykierom. Fakt, że tekę ministra spraw wewnętrznych, przejściowo dzierżoną przez premiera, objął p. Marjan Kościalkowski, jeden z twórców Partii Pracy, a na czele ministerstwa rolnictwa i reform rolnych stanął p. Juliusz Poniatowski, stary legun z I. Brygady, który od szeregu lat nie brał czynniejszego udziału w życiu politycznym, wprowadza w stan podniecenia całe dobrane towarzystwo: zarówno tych z Wreckiej (Czapiński, Niedziałkowski i S-ka), jak i tamtych z ulicy Zgoda (firma „narodowa” — Dmowski, Levy-Stroński i Rybarski).

Szerzą się pogłoski, domysły i „murowane” wieści na temat przyszłych posunięć zrekonstruowanego gabinetu. A wszystko w atmosferze bardzo podobnej do tej, jaka panuje w licznych w Warszawie zakładach użyteczności publicznej, zwanych poprostu maglami.

Mimo wielokrotnych doświadczeń p. p. opozycjoniści niczego się nie nauczyli. Nie potrafią np. zrozumieć tak prostej rzeczy, że czasy, kiedy nowy rząd, czy nowy minister wkraczał na arenę publiczną z coraz to inną chorągiewką programu, minęły bezpowrotnie. Od maja roku 1926 wszystkie rządy, kolejno po sobie następujące, służą jednej idei. A jest nią poprostu dobro Państwa, a co za tem idzie także jego obywateli. Następowaly kolejno gabinety: Bartla, Świątalskiego, Sławka, Prystora, Jędrzejewicza, Kozłowskiego. Miły one różne zadania do rozwiązania, ale szły naprzód według jednej i tej samej ideowej wytycznej.

Zasadą pracy naszego obozu jest rozkładanie tej pracy na kolejne etapy. Nie mydlimy nikomu oczu, że rozwiążemy z miejsca wszystkie skomplikowane problemy życia współczesnego. Natomiast planowo i skutecznie obóz nasz reorganizuje i reguluje po kolei, według ich palącego napięcia poszczególne dziedziny naszej zbiorowości. Przychodzą do rządu ludzie, powołani do załatwienia jednej, czy kilku spraw, a załatwwszy je, rzuciwszy pod ich rozwiązanie granitowe podwaliny, ustępują miejsca innym. W ten sposób realizowana jest jedna idea w nieprzerwanym łańcuchu wspólnych wysiłków.

Czy jest to skuteczna metoda rządów? Ocenę i osąd tego niechaj wydać za nas sami i obcy, którzy potrafią patrzeć i którzy chcą widzieć. Wzrost prestige'u Państwa naszego za granicą, jakiego nie było bodaj od czasów Jagiellonów, skuteczne przeciwstawianie się szalejącemu na świecie kryzysowi, co najlepiej odczuwa każdy drobny ciułacz w Polsce, spokojny o wyciśnięte ze swego potu złotówki — oto choćby dwa słupy, na których opiera się praca dnia dzisiejszego dla wielkiego jutra Polski.

Rząd prof. Kozłowskiego, podobnie, jak i jego poprzednicy, ma do spełnienia swoje specjalne zadania. Być może, że będzie to akurat odcinek rolniczy, którego obecny stan woła zresztą wielkim głosem o decydujące posunięcia. Nie wątpi obok niego będą wchodziły w grę inne również palące zagadnienia. Zagadnienia te muszą być rozwiązane

30 godzin na balonie „Poznań“

Rekordowy lot baloniarzy toruńskich

Wczoraj rano powrócili do Torunia, po dokonaniu 30-godzinnego, a więc rekordowego lotu na balonie wolnym, dwaj piloci z 1. toruńskiego baonu balonowego: kpt. Antoni Janusz i por. Ignacy Wawszczak.

Jak już donosiliśmy, obaj ci lotnicy stanowią załogę reprezentacyjną polskich wojsk balonowych i w czasie tegorocznych zawodów o puhar Gordona-Benneta, wspólnie z dwoma innymi załogami, stanowiąc

bę ekipę, której powierzono obronę barw polskich na forum międzynarodowym.

Rekordowy lot toruńskich baloniarzy, prawdopodobnie nie będzie uznany przez międzynarodowe władze lotnicze, jako rekord oficjalny, a to dlatego, że piloci nasi nie zgłosili przed startem chęci pobicia dotychczasowego rekordu światowego, a polecili prawie bez przygotowań, traktując swój przyszły wyczyn jako zwykły trening

przed zawodami międzynarodowymi, do których postanowili przygotować się sumiennie.

Choć ostatni wyczyn kpt. Janusza i por. Wawszczaka nie jest więc rekordem uwiecznionym w oficjalnych rocznikach lotniczych, dowodzi on niezbitcie, iż obaj piloci swój przyszły start na zawodach o puhar Gordona-Benneta, które odbędą się, jak wiadomo, we wrześniu r. b., w Warszawie — nietylko traktują poważnie, ale mają wszelkie dane na to, by wzorem zeszłorocznych zwycięzców kpt. Hynka i kpt. Burzyńskiego, zdobyć puhar dla Polski po raz drugi.

Do swego 30-godzinnego lotu wystartowali nasi baloniarze z Torunia z placu przy ul. Sienkiewicza w poniedziałek, o godz. 20,36, na balonie kulistym „Poznań”, wylądowali zaś nieopodal stacji kolejowej Kiwerce (na Wołyniu we środę o godzinie 2,52.

Marszałek Piłsudski spędzi swój urlop w Pikiliszkach i w Druskienikach

(o) Warszawa, 6. 7. (Tel. wł.). W prasie popołudniowej ukazała się wiadomość, że Marszałek Piłsudski, który przerwał swój urlop w Pikiliszkach, ma w tych dniach wyjechać powtórnie. Marszałek Piłsudski część reszty swego urlopu spędzi w Pikiliszkach, część w Druskienikach.

Interwencja min. dr. Papee

u prezydenta Senatu W. Miasta Gdańska

w sprawie wypadków pobicia Polaków za niepozdrawianie sztandarów hitlerowskich

W związku z powtarzającymi się w ostatnich dniach wypadkami napaści na Polaków z powodu niepozdrawiania sztandarów partyjnych w Gdańsku, Komisarz Generalny R. P. w Gdańsku p. minister dr. Papee interwenjował w dniu wczorajszym osobiście u prezydenta Senatu dr. Rauschninga.

L. O. P. P. zakupi samolot braci Adamowiczów

Ofiary można składać w P. K. O.

Warszawa, 6. 7. (Pat). Wczoraj bracia Adamowicze złożyli wizytę w zarządzie głównym LOPP. Zwycięzców Atlantyku powitał prezes Zarządu Głównego LOPP generał dywizji Berbecki.

Podczas dłuższej rozmowy, utrzymanej w tonie serdecznym, generał Berbecki wyjaśnił braciom Adamowiczom cel i zadania LOPP, zaznajamiając ich z działalnością Ligi. Mili goście złożyli swoje podpisy w księdze pamiątkowej.

W związku z uchwałą komitetu przyjęcia braci Adamowiczów utworzony został komitet dla zakupu samolotu, pod przewodnictwem prezesa Zarządu Głównego LOPP generała dywizji Berbeckiego. Poza to w skład komitetu weszli przedstawiciele departamentu aeronautyki MSWojsk. departamentu lotnictwa cywilnego, Min. Komunikacji i Aeroklubu Rzplitej. Ofiary przeznaczone na zakupienie samolotu braci Adamowiczów komitet prosi składać na specjalnie otwarte konto LOPP w PKO.

Słuszna kara

Rok więzienia za pochwałę mordercy śp. min. Pierackiego

(o) Poznań, 6. 7. (Tel. wł.). Poznański Sąd Okręgowy skazał na 1 rok więzienia Rauscha, który 16 czerwca wyrażał się z uznaniem o mordercy śp. min. Pierackiego. Będą rozwiązywane niejakiego Ignacego

Popierajcie polskie rybolówstwo morskie!

Znakomite dorsze mrożone

sprzedaje w dowolnych ilościach po cenie 60 gr za 1 kg. bez głów i wnętrzości loco Hala Rybna

Pierwsza i Jedyna Polska Spółdzielnia Rybacka
POLSKIE ZJEDNOCZENIE RYBAKÓW MORSKICH, Gdynia
telefon 1383. 3409

i będą rozwiązane. Tak samo zresztą, jak w przyszłości będą rozwiązywane inne zagadnienia, które życie przyniesie. A będą rozwiązywane nie według przestarzałej recepty, którą mają w za-

nadru p. p. Niedziałkowsy, czy też według znachorskich zapisków p. p. Rybarskich i Dmowskich, tylko według najlepszego poczucia interesów Państwa, jakie nasz zespół ożwia.

P. Prezydent Rzplitej do córki ś. p. Marji Curie-Skłodowskiej

Warszawa 6. 7. (Pat). P. Prezydent Rzplitej prof. Ignacy Mościcki wystosował do córki ś. p. Marji Skłodowskiej - Curie pani Ireny Curie-Joliot depeszę treści następującej:

„Zgon ś. p. Matki Pani ciężką żałobą okrył całą ludzkość, która jej wielkim odkryciom naukowym zawdzięcza olbrzymi postęp w wielu dziedzinach. Polska traci w ś. p. pani Curie nie tylko uczoną, którą imię swojej Ojczyzny wślawiła w całym świecie, ale i wielką Obywatelkę, zawsze przez całe życie czujnie stojącą na straży interesów swojego narodu. W dniu ciężkiej żałoby na ręce Pani składam wyrazy głębokiego współczucia. (—) Ignacy Mościcki“.

Warszawa 6. 7. (Pat). Pan Prezes Rady Ministrów w dniu wczorajszym wystosował do córki ś. p. Marji Curie-Skłodowskiej pani Ireny Curie-Joliot telegram treści następującej:

„W imieniu własnem i rządu R. P. przesyłam Pani wyrazy najgłębszego współczucia i żalu z powodu zgonu Jej Matki. Śmierć ś. p. Marji Curie-Skłodowskiej wielkiej Polki i wielkiej uczonej okrywa żałobą na równi z Panią i rodziną, całą Polskę, której Zmarła była prawdziwą chlubą. (—) dr. Leon Kozłowski“.

Ulica Marji Curie-Skłodowskiej w Warszawie

(o) Warszawa 6. 7. (tel. wł.) Jedną z ulic Warszawy otrzyma njebawem nazwę ulicy Marji Curie-Skłodowskiej.

Odczyt o sytuacji politycznej i gospodarczej Polski wygłosił dyr. Lipiński w Berlinie

Berlin 6. 7. (Pat). Dyrektor Instytutu Badań Konjunktur prof. Edward Lipiński wygłosił w środę w berlińskim towarzystwie studjów nad Europą wschodnią odczyt o sytuacji politycznej i gospodarczej Polski.

Na odczycie obecny był poseł Rzplitej w Berlinie minister Lipiński w otoczeniu członków poselstwa, dyrektor ministerjalny Meyer Heidenhagen z ministerstwa propagandy oraz liczni przedstawiciele świata naukowego.

Schleicher współpracował z francuskim sztabem generalnym?

Sensacyjne doniesienia prasy berlińskiej i londyńskiej

(o) Berlin, 6. 7. (Tel. wł.). Dzienniki berlińskie ogłaszają wiadomość, że Schleicher pozostawał w bliskim kontakcie z francuskim sztabem generalnym.

Pozatem dzienniki te donoszą, że w polowie maja r. b. został skonfiskowany przez Reichswehrę transport karabinów, zamówionych potajemnie w Szwecji przez Roehma. Wówczas już podobno gen. Blomberg naradzał się z Hitlerem nad sposobem likwidacji zakonspirowanej działalności S. A. Zaraz po konfiskacji karabinów, Brüning podobno rozpoczął jakąś akcję w Londynie, która wykazuje, iż i on należał do spisku Schleichera.

W czasie akcji likwidującej „drugą rewolucję” wykryto parę tajnych składów broni S. A., w których znaleziono znaczne ilości karabinów francuskich i włoskich. Włosi nie przeczą, że karabiny te dostarczyli hitlerowcom, ale twierdzą, iż uczynili to przed objęciem w Rzeszy władzy przez Hitlera. Jeżeli chodzi o karabiny francuskie, to mają one pochodzić jeszcze ze zdobyczy wojennej.

Sytuacja Papena nie została ostatecznie wyjaśniona. Chwilowo wiadomo tylko, że rozpoczął on urlop.

Wielu uwagi poświęca się podróży Hitlera do Neudeck. Nie wiadomo jednak, czy i jakie przyniosła rezultaty, gdyż dotąd nie ogłoszono w tej sprawie żadnego komunikatu.

Berlin, 6. 7. (Pat.). Niemieckie biuro informacyjne donosi z Londynu, powołując się na agencję amerykańską „United Press”, iż Francja od kilku tygodni poinformowana być miała o zakrojonym na wielką skalę spisku generała Schleichera przeciwko Hitlerowi. Zagranica w pierwszej chwili nie brała zbyt serio niemieckiego doniesienia oficjalnego, iż generał Schleicher pozostawał w kontakcie z pewnym mocarstwem zagranicznym, obecnie jednak, jak twierdzi

„United Press”, która polityczne odnoszą się z coraz większą wiarą do tej wiadomości. Wyraża się opinię, że szereg okoliczności wskazuje na Francję, przy czym jeden ze znanych dziennikarzy niemieckich w Paryżu miał być pośrednikiem między generałem Schleicherem a Paryżem.

Paryż, 6. 7. (Pat.). Prasa paryska zgodnie uważa, iż sprawa dalszego pozostania na stanowisku wicekanclerza Papena jest definitywnie uregulowana. Decyzja ta została powzięta po wielokrotnych podróżach dzisiejszych władców Niemiec do Neudeck.

Hitler nie chciał po raz drugi narażać swojego prestiżu na ryzyko i za pośrednictwem Papena zamierza utrwalić swoje stanowisko w Reichswehrze, aby uspokoić żywioły prawicowe. Z drugiej strony Papen, stawiając wyżej interesy polityczne od zdradzieckiej miłości własnej, zgodził się wziąć urlop.

„Paris Soir” stwierdza, że istotnym panem sytuacji w chwili obecnej jest prawica konserwatywna. Przyczynił się do tego fakt, że po raz pierwszy od 30 stycznia 1933 r. prezydent Hindenburg zajął aktywne stanowisko.

Śmiertelny bilans amerykańskiego święta narodowego

Nowy Jork 6. 7. (Pat.). W związku z uroczystościami święta narodowego w całym kraju wydarzyły się liczne wypadki, które w wielu miejscach zakończyły się tragicznie. W samym Nowym Jorku przed zapadnięciem nocy zarejestrowano 28 wypadków śmiertelnych.

Nowy Jork 6. 7. (Pat.). Dotychczas zarejestrowano w całym kraju 175 wypadków śmiertelnych, jakie wydarzyły się w związku z uroczystościami święta narodowego. Jest to najmniejsza liczba od r. 1920. Dwie osoby zginęły wskutek eksplozji ogni sztucznych, 69 w wypadkach samochodowych, 7 utonęło, a 34 wskutek różnych innych przyczyn. Pozatem 54 osoby odniosły lekkie obrażenia.

Londyn, 6. 7. (Pat.). Aeroplan wznoszący się co pół godziny dla krótkich lotów okólnych spadł w miejscowości Ansgar w stanie Iowa w Ameryce. Skutek był straszny, 5 pasażerów, którzy z powodu święta niepodległości Ameryki odbywali ten lot okólny będąc pierwszy raz w aeroplanie, splonęło doszczętnie, tak, że zwęglone ich ciała były nie do poznania.

Czy Stawisky popełnił samobójstwo? Rewelacyjne zeznania inspektora policji

Paryż 6. 7. (Pat.). Na komisji śledczej dla afery Stawisky'ego inspektor policyjny Gall złożył dziś sensacyjne zeznanie, przyznając, że popełnił zasadniczy błąd przy znalezieniu ciała Stawisky'ego w willi w Chamonix. Inspektor Gall oświadczył, iż gdy wszedł do zajętego przez oszusta pokoju, zastał w nim Stawisky'ego w pozycji siedzącej z raną w głowie z prawej strony podczas gdy rewolwer Stawisky trzymał w lewej ręce. Inspektor Gall twierdzi dalej, iż miał 99 proc. pewności na to, by aresztować oszusta przed fatalnym wystrzałem z rewolweru. Zeznanie to wywołało wielkie wrażenie wśród członków komisji.

Zapas złota w Banku Polskim powiększył się Wzrósł również obieg biletów bankowych

Warszawa 6. 7. (Pat.). W ciągu ostatniej dekady czerwca zapas złota w Banku Polskim powiększył się o 1,1 miljonów zł. do 490,1 milj. zł. Stan pieniędzy zagranicznych i dewiz spadł o 0,2 milj. zł. do 43,2 milj. zł. Suma wykorzystanych kredytów zwiększyła się o 50,1 milj. zł. do 730,8 milj. zł., przyczem portfel wekslowy wzrósł o 29,8 milj. zł. do 602,8 milj. zł., portfel zdyskontowanych biletów o 11,4 milj. zł. do 59,8 milj. zł. oraz stan pożyczek zabezpieczonych zastawami o 8,9 milj. zł. do 68,2 milj. zł. Zapas polskich monet srebrnych i bilonu zmniejszył się o 12,2 milj. zł. do 27,6 milj. zł. Pozytywnie inne aktywa i inne pasywa uległy wzrostowi pierwsze o 8,5 milj. zł. do 143,0 milj. zł., druga o 14,3 milj. zł. do 257,7 milj. zł. Natychmiast płatne zobowiązania spadły o 24,8 milj. zł. do 190,9 milj. złotych.

Nowy rząd japoński

Tokio, 6. 7. (Pat.). Nowy rząd, na którego czele stanął Keisuke Okada został uformowany. Polityka zagraniczna Japonii nie ulegnie żadnej zmianie. Hirota pozostaje nadal ministrem spraw zagranicznych. W skład nowego rządu weszli również dwaj inni członkowie gabinetu Saito: admirał Osumi, który został ministrem marynarki i gen. Haiaszi, który jest nadal ministrem wojny. Tekę ministra finansów objął Masonubu Fudzi. Ministrem sprawiedliwości jest Naoszi Ohara.

Trzy nerki najstarszego człowieka świata

Selekcja zwłok dokonana po śmierci najstarszego na świecie człowieka Zaro Agha wykazała, że miał on o jedną nerkę więcej, aniżeli wszyscy inni śmiertelnicy. Lekarzy, znajdujących się przy tej selekcji, odkrycie dokonane wprawdzie w zdumienie i obecnie zastanawiają się nad tą okolicznością, pragnąc wyciągnąć stąd właściwe wnioski.

Obieg biletów bankowych w wyniku wyżej omówionych zmian wzrósł o 57,5 milj. zł. do sumy 938,5 milj. zł. Pokrycie złotem w związku z poważnym wzrostem obiegu obniżyło się z 49,6 proc. w drugiej dekadzie czerwca do 47,61 proc. przekraczając normę statutową o 17,61 pkt.

Stopa dyskontowa 5 proc., zastawowa 6 proc. Obieg polskich monet srebrnych i bilonu wyniósł dnia 30 czerwca br. ogółem 368,4 milj. zł. Z ogólnej sumy tej przypada na monety srebrne 281,2 milj. zł. na bilon niklowy i brązowy 87,2 milj. zł.

Władze pruskie na niemieckim Górnym Śląsku w obronie... mniejszości narodowych

Katowice 6. 7. (Pat.). Wychodzące w Opolu „Nowiny Codzienne” podają, iż w dzienniku urzędowym regencji opolskiej z dnia 23 czerwca br. ukazało się następujące rozporządzenie nadprezydenta regencji.

„Wciąż jeszcze zachodzą wypadki, że władze państwowe i komunalne w byłym obszarze plebiscytowym wydają zarządzenia, które sprzeciwiają się przepisom o ochronie mniejszości, zawartym w konwencji genuewskiej, a tem samem gwałcą prawa mniejszości polskiej i żydowskiej. Ponownie z całą stanowczością zwracam na to uwagę, że przepisy te należy jaknajdokładniej przestrzegać. W razie ich przekroczenia zastrzegam sobie prawo pociągnięcia winnych do odpowiedzialności”.

Rokowania handlowe polsko-brytyjskie

Londyn 6. 7. (Pat.). Komisja artykułów rolnych polsko-brytyjskich rokowań handlowych zakończyła pierwsze czytanie żądań Polski. W najbliższym czasie obie strony dostarczą sobie pewnych uzupełniających danych dla dalszej dyskusji.

W związku z tem wobec chwilowej przerwy w pracach komisji rolnej dyrektor departamentu ministerstwa rolnictwa p. Rose odjechał wczoraj do Warszawy.

Konwencja polsko-sowiecka o spławie materiałów drzewnych na rzekach granicznych

Warszawa, 6. 7. (PAT.). W Dzienniku Ustaw R. P. nr. 58 z dnia 5 lipca r. b. opublikowana została pod poz. 506 konwencja między Polską a ZSRR o spławie materiałów drzewnych na rzekach granicznych, podpisana w Warszawie wraz z protokołem końcowym dn. 19 czerwca

1933 r. Pod poz. 507 ogłoszony został protokół dodatkowy do tej konwencji, podpisany w Moskwie dn. 9 lipca 1933 r., pod poz. 508 zaś oświadczenie rządowe z dn. 12 czerwca 1934 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych konwencji oraz protokołu dodatkowego.

Poważny wzrost obrotów portu gdańskiego w r. b.

W ciągu pierwszych 5-ciu miesięcy r. b. przywóz drogą morską do Gdańska wyniósł 198.493,8 t. wobec 166.292,3 t. w tym samym okresie r. ub., wywóz zaś 2.407.378,6 t. wobec

1.726.368,2 t. Obrót portu gdańskiego wyniósł więc w okresie styczeń-maj r. b. 2.605.872,4 t., czyli wzrósł w porównaniu z analogicznym okresem r. ub. o 703.211,9 ton.

Podinspektor Grefner komendantem obozu izolacyjnego?

(o) Warszawa 6. 7. (tel. wł.) Prasa opozycyjna podaje, że komendantem obozu izolacyjnego w Berezie Kartuskiej ma zostać podinspektor p. p. Bolesław Grefner z Poznania. Jest to oficer policji znany ze swej energii i prawości charakteru.

Znaczek pocztowy dla upamiętnienia 20 rocznicy wymarszu kadrowki

(o) Warszawa, 6. 7. (tel. wł.) Polska wytwórnia papierów wartościowych przygotowuje specjalny znaczek pocztowy, który zostanie dopuszczony do ruchu pocztowego w sierpniu r. b. z okazji 20-lecia wymarszu kompanji kadrowej Legjonów z Oleandrów krakowskich.

Polskie obozy harcerskie na Śląsku Opolskim

(o) Katowice, 6. 7. (tel. wł.) Na terenie Śląska Opolskiego rozbita została dwa polskie obozy harcerskie, w których ćwiczyć się będzie polską młodzież harcerska z całych Niemiec.

Wien bije ŁKS. 4:0

Łódź 6. 7. (Pat.). We czwartek odbył się w Łodzi międzynarodowy mecz piłkarski pomiędzy austriacką Wieną a Łódzkim K. S. Mecz obfitujący w wiele ciekawych momentów podbramkowych zakończył się łatwym zwycięstwem Wiedeńczyków w stosunku 4:0 (1:0).

Giełdy

GIEŁDA ZBOŻOWO-TOWAROWA W BYDGOSZCZY

z dnia 5 lipca 1934 r.

Zyto 53 ton od 13,00—13,25—13,50; żyto do 13,50; pszenica 16,50—17,50; jęczmień przem. 16,00—16,75; jęczmień pastewny 15,50—16,00; jęczmień zimowy 14,50—15,25; owies 13,75 do 14,25; mąka żytnia gat. IA 0—55% wł. w. 22,00 do 23,00; mąka żytnia gat. IB 0—65% wł. w. 21,00—22,00; mąka żytnia gat. II 55—70% wł. w. 16,25—17,25; mąka żytnia razowa 0—95% wł. w. 17,25—17,75; mąka żytnia posładnia pon 70% wł. w. 13,00—14,00; mąka pszenna gat. IA 0—20% wł. w. 33,00—35,00; mąka psz. gat. IB 0—45% wł. w. 30,00—31,00; mąka psz. gat. IC 0—55% wł. w. 29,00—30,00; mąka psz. gat. ID 0—60% wł. w. 28,00—29,00; mąka psz. IE 0—65% wł. w. 27,00—28,00; mąka pszena gat. IIA 20—55% wł. w. 25,00—26,50; mąka psz. gat. IIB 20—65% wł. w. 24,50—26,00; mąka pszena gat. IID 45—65% wł. w. 24,00 do 24,50; mąka pszen. gat. IIF 55—65% wł. w. 19,50—20,00; mąka pszen. gat. IIIA 65—70% wł. w. 17,50—18,50; mąka pszen. gat. IIIB 70 do 75% wł. w. 14,50—15,00; mąka pszena razowa 0—95% wł. w. 20,00—21,00; otręby żytnie wymiał stand. 20 t. 9,00—9,00—9,75; otręby pszenne miałkie stand. 10 t. 11,00—10,00 do 10,75; otręby pszenne grube stand. 10,25—11,00; otręby pszenne średnie 10,00—10,75; rzepak zimowy 34,00—37,00; rzepak zimowy 35,00—38,00; msk niebieski 49,00—53,00; gorczyca 48,00 do 53,00; peluska 15,5—17,00; wyka 14,00—15,00; groch Wilkoria 29,00—31,00; groch Folgera 18,00—21,00; łubin niebieski 7,00—7,50; łubin żółty 8,25—9,00; koniczyna biała 65,00—90,00; koniczyna czerwona 140,00—160,00; ziemniaki jadalne 3,75—4,50; płatki ziemniaczane 16,00 do 17,00; makuch lniany 19,50—20,50; makuch rzepakowy 14,00—15,00; makuch słonecznikowy 16,00—17,00; wyłoki suszone 9,00—9,50.

GDANSKA GIEŁDA ZBOŻOWA

Pszenica w dalszym ciągu bez nabywców. Przednie gatunki w ofiarowaniu po 18,50 zł (10,70 guld.). Zyto 14,50 (guld. 8,40), tendencja mocniejsza. Jęczmień na eksport 16,00 zł (guld. 9,25).

NOTOWANIA GIEŁDY WARSZAWSKIEJ

z dnia 5 lipca 1934 r.

Belgia 123,75, 124,06, 123,44; Berlin 203,00, 204,00, 202,00; Gdańsk 172,55, 172,98, 172,12; Holandia 359,25, 360,15, 358,35; Kopenhaga 119,60, 120,20, 119,00; Londyn 26,77, 26,90, 26,64; Nowy Jork 5,29, 5,32, 5,25; Nowy Jork teleg. 5,29½, 5,32½, 5,26½; Oslo 134,50, 135,15, 133,85; Paryż 34,91½, 35,00, 34,83; Praga 22,00, 22,05, 21,95; Szwajcaria 172,25, 172,68, 171,82; Włochy 45,44, 45,56, 45,32. Tendencja: słabsza.

GIEŁDA WARSZAWSKA

papieru wartościowe

z dnia 5 lipca 1934 r.

3% poz. budowlana 44½—44,15; 4% poz. inwest. seryjna 112½; 5% poz. konwersyjna 63,80—64,00; 4% poz. premj. dol. 53,00—52½; 7% poz. stabiliz. 67,13—67,38; 8% l. z. T. Kr. Przem. Pol. 74,00; 4½% l. z. z. ziemskie 48½ do 48½; 5% l. z. m. Warszawy z 1933 r. 56,63 do 57½—57½; 5% l. z. Łodzi z 1933 r. 49½ do 49½.

Tendencja dla pożyczek: mocniejsza; dla listów: przeważnie słabsza.

GIEŁDA WARSZAWSKA — AKCJE

z dnia 5 lipca 1934 r.

Bank Polski 83½ Drogi Żel. Dojazd. 8,90; Lilpop 9,70. Tendencja: przeważnie słabsza.

POZNAŃSKA GIEŁDA ZBOŻOWA

z dnia 5 lipca 1934 r.

Zyto od 13,75—14,00; mąka żytnia 21,00 do 22,50. Ogólne usposobienie: spokojne.

Chrońmy obligacje Pożyczki Narodowej przed rekinami giełdowymi

Niedługo minie rok od chwili, gdy rząd zaapelował do społeczeństwa, by ze swej strony wsparło heroiczną wysiłek, toczony na polu gospodarki finansowej państwa, a konsekwentnie zmierzający do zapewnienia Polsce równowagi budżetowej i uchronienia naszej waluty przed wstrząsami.

Nie o darowiznę zwrócił się wtedy rząd do obywatela. Zażądał natomiast, aby społeczeństwo pożyczyło państwu 120 milionów złotych, które po dziesięciu latach zostaną zwrócone.

Pamiętamy wszyscy owe miesiące jesieni ubiegłego roku, gdy ten apel dotarł do szerokich warstw ludności. Wbrew krakaniu czarnowidzów politycznych został przyjęty z entuzjazmem. Pamiętamy przecież wzruszające wręcz momenty, gdy przed kasami instytucji finansowych, przyjmujących subskrypcję, stawali ludzie, zaprawdę nieopływający w zasoby materialne, gdy właśnie ze sfer proletariatu miejskiego i wiejskiego, lawą ruszyli subskrybenci. Zapal powstąpił w odpowiedzi na apel rządu. Ba, co więcej, objawiła się wówczas nowa, rzadko w historii Polski obserwowana cnota: zapal ten nie był stłumionym ogniem, nie zgasł przedwcześnie — przeistoczył się w moralny nakaz i doprowadził do tego, że zamiast 120 milionów, społeczeństwo dostarczyło kasie państwowej niemal trzy razy tyle. Nie ostygło też w ciągu następnego miesiąca zbiorowe poczucie wobec raz zaciągniętego obowiązku: miesięczne raty wpływały z niemal stuprocentową dokładnością; prawie nikt nie uchylił się od wypełnienia zobowiązania do końca.

Obecnie akcja ma się ku zakończeniu. Ci, którzy mieli pokryć subskrypcję w 6-ciu ratach, otrzymują już obligacje Pożyczki Narodowej; ci, którym wpłata została rozłożona na 10 rat, właśnie wpłacili przedostatnią i niebawem będą również mieli w swym ręku obligacje.

O coż więc obecnie chodzi?

Liczba subskrybentów obejmuje około 1 i pół miliona ludzi. Są wśród nich przedstawiciele wszystkich uwarstw naszego społeczeństwa, od ziemianina i przemysłowca, poprzez inteligenta, kupca, rzemieślnika, do włościanina i robotnika. Od ludzi bardzo zamożnych do pozbawionych zasobów pieniężnych. Od osób mających zapewniony byt, do tych, którzy walczyć muszą ciężko o egzystencję, o zaspokojenie codziennych potrzeb.

Chodzi więc o to, by każdy — podkreślamy: każdy — posiadacz obligacji Pożyczki Narodowej uświadomił sobie, że pożyczył państwu pewną sumę na lat dziesięć i że państwo przez ten cały okres będzie mu wypłacało odsetki w wysokości 6 proc. Skoro więc pożyczyło społeczeństwo państwu około 340 milionów złotych na lat 10 — państwo w swej rachunkowości, swym

bilansie, swych planach finansowych z tym właśnie terminem liczyło się.

Czemże więc byłoby wyzbywanie się przedterminowe obligacji przez ich posiadaczy? Byłoby bezsprzecznie postępkem bardzo daleko idącej nieojalności wobec państwa. Byłoby przekreśleniem tego właśnie entuzjazmu, płynącego z głębokiego przywiązania do państwa, który ujawnił się w chwili subskrybowania pożyczki.

Ale nietylko wobec państwa byłoby to postępkem nieojalnym. Byłoby również i szkodnictwem, zadającym cios samemu posiadaczowi obligacji, byłoby bezsprzecznie stratą dla półtoramilionowej rzeszy obywateli. Przedterminowe wyprzedawanie i wyzbywanie się papierów wartościowych

bowiem przynieść musi posiadaczom tylko straty. Bo przecież spekulacja na ten moment czyha, rekin giełdowy, bardzo chętnie idzie na skup takich papierów wartościowych, zwłaszcza jeśli wie, że — jak w danym wypadku Pożyczki Narodowej — są one bardzo dobrą i zabezpieczoną lokatą kapitału.

Dlatego też przed posiadaczami obligacji Pożyczki Narodowej staje obecnie po raz wtóry bardzo poważny nakaz moralny: tak jak rok temu działał on w kierunku subskrybowania, tak w kierunku uchronienia obligacji przed zerowiskiem spekulacyjnym.

Leży to zarówno w interesie państwa, jak i półtoramilionowej rzeszy obywateli.

„Poraz drugi zdobyła wiecznie żywy płomień Prometeusza“

Prasa francuska o geniuszu intelektu Curie-Skłodowskiej

Prasa francuska w obszernych artykułach o mawia życie i prace naukowe wielkiej uczonej polskiej.

„Paris Soir“ pisze, że, kiedy Pierre Curie przeżywał chwile zwątpienia w możliwość osiągnięcia pozytywnych rezultatów wspólnych doświadczeń, Curie-Skłodowska wytyczyła wszystkie siły, aby przekonać męża, że należy kontynuować poszukiwania. W trzy lata po od-

w tej świątyni chwały, którą zbudowała Francja swoim największym synom.

Prof. Perrin oświadczył, że strata, jaką ponosi nauka przez śmierć Curie-Skłodowskiej jest niezastąpiona. Wielka uczona była w pełni rozwoju sił intelektualnych. Kierując laboratoriami paryskimi, wydzwignęła je na poziom najwyższy. Śmierć zabrała ją w chwili, gdy była na drodze do dalszych epokowych odkryć.

Z. P. O. K. w Bydgoszczy w hołdzie śp. Marii Curie-Skłodowskiej

Wczoraj w czwartek odbyło się zebranie zarządu Zrzeszenia powiatowego Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet w Bydgoszczy poświęcone pamięci Marii Curie-Skłodowskiej. Zebrane panie po wysłuchaniu krótkiego życiorysu śp. Zmarłej i uczeniu Jej pamięci przez powstanie powzięły następującą uchwałę.

„Związek Pracy Obywatelskiej Kobiet w Bydgoszczy składa hołd prochom śp. Marii Curie-Skłodowskiej wielkiej uczonej, która złotymi zgłoskami zapisała swe imię w dziejach nauki. My kobiety Polki byłśmy dumne ze swej Wielkiej Rodaczki, która na każdym kroku zaznaczała swoje polskie pochodzenie. Dziś łączymy się w żalobie Polski i całego świata“.

Harcerze sternnikami żeglarstwa morskiego

W dniu 10 bm. rozpocznie się w harcerskim ośrodku morskim w Jastarni VI kurs morski, przeznaczony dla harcerzy, posiadających już przeszkolenie żeglarskie. Uczestnicy kursu przeszkoleni zostaną na sterników żeglarstwa morskiego i posiadać będą prawo kierowania małymi jachtami na Bałtyku.

Harcerski ośrodek morski w Jastarni wyposażony jest stale w 10 jachtów przybrzeżnych, 2 łódzie motorowe, w tem 1 ratownicza, oraz szkloner szkolny 300-tonowy.

Dla uczestników kursu przewidziane są dalsze podróże morskie po Bałtyku do krajów skandynawskich, oraz wycieczka morska na zlot skautów lotawskich.

kryciu polonu, następuje wiekopomne odkrycie radu.

Po śmierci męża w roku 1916 Curie-Skłodowska prowadziła dalsze doświadczenia. Odkrycie radu popchnęło naprzód fizykę i miało jednocześnie niezwykle doniosłe znaczenie w medycynie przy leczeniu raka.

Z Marią Curie-Skłodowską schodzi ze świata wielka uczona. Życzeniem jej było spocząć obok męża, na skromnym cmentarzu w Sceaux Sur Seine, ale miejsce dla obojga — pisze „Paris Soir“ — powinno się znaleźć w Panteonie.

Poza rolą, jaką odgrywała w świecie naukowym, uszlachetniający wpływ, jaki wywierała na otoczenie, stanowi osobną kartę jej sławnego żywota.

Cała prasa podkreśla zasługi Zmarłej, stwierdzając jej polskie pochodzenie i oświadczając, że odkrycia Curie-Skłodowskiej można śmiało porównać z czynem legendarnego Prometeusza. Marii Curie-Skłodowskiej udało się bowiem dzięki wytrwałej pracy i geniuszowi intelektu poraz drugi zdobyć wiecznie żywy płomień Prometeusza.

Młodzież uczi pamięć zamordowanego ministra Pogadanki szkolne o śp. min. gen. Bronisławie Pierackim

Dowiadujemy się, że Minister Oświaty p. Wacław Jędrzejewicz wydał do wszystkich podległych mu szkół i zakładów naukowych w związku z tragiczną śmiercią śp. ministra gen. Bronisława Pierackiego, na skromnym cmentarzu w Sceaux Sur Seine, ale miejsce dla obojga — pisze „Paris Soir“ — powinno się znaleźć w Panteonie.

nauki w przyszłym roku szkolnym poświęcić w niższych klasach szkół część lekcji na pogadankę, poświęconą osobie śp. gen. Bronisława Pierackiego, w wyższych zaś klasach — poświęcić całą godzinę szkolną na odpowiednią pogadankę.

Zjazd b. członkiń organizacji niepodległościowych odbędzie się 3 i 4 sierpnia w Krakowie

W związku z uroczystościami 20-l. wymarszu kadłówek odbędzie się w Krakowie w dniach 3, 4 sierpnia 1934 r. zjazd b. członkiń organizacji niepodległościowych (Związek Strzelecki p. drużyny strzeleckie i Liga Kobiet). Komitet organizacyjny zawiadamia, że niższe kolejowe odcinki będąc dostępne w okręgowych związkach Legjonistów na podstawie legitymacji, które zostaną wysłane w miarę napływania zgłoszeń, udowodnionych przynależnością do wy-

mienionych organizacji. Przy zgłoszeniu należy zaznaczyć, czy chce się korzystać z kwater od zł. 2.50. Biuro Komitetu Organizacji Kobiet, mieści się w lokalu Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet, Kraków, Rynek Gł. nr. 13, II. p. Obecność członkiń innych organizacji niepodległościowych pożądana na zjeździe. Termin nadsyłania zgłoszeń do dnia 15 lipca 1934 r.

NIVEA
na nowożytnie i słońce!
Ceny: zł. o.40— 3.50
PEBECO Spółka Akcyjna w Poznaniu

Pan Prezydent Rzplitej zaszczyli swą obecnością zjazd Zw. Rezerwistów

W dniach 29 i 30 lipca rb. odbędzie się w Warszawie walny zjazd delegatów Związku Rezerwistów z całego państwa.

Zjazd zaszczyli swą obecnością Pan Prezydent Rzplitej. Uroczyste otwarcie zjazdu, które odbędzie się w dniu 29 bm. w sali rady miejskiej, będzie transmitowane przez Polskie Radio w godzinach od 13 min. 15 do 14.

Dziekani Uniwersytetu Jagiellońskiego na rok 1934-35

W wyniku wyborów dziekanów wydziałów Uniwersytetu Jagiellońskiego na rok akademicki 1934-35, wybrani zostali: na wydziale teologicznym ks. prof. dr. Antoni Bystrzanowski, na wydziale prawa prof. dr. Stanisław Gołąb, na wydziale lekarskim prof. dr. Jan Olbrycht, na wydziale filozoficznym prof. dr. Jan Nowak (ponownie), na wydziale rolniczym prof. dr. Władysław Vorbroth.

Nowe władze akademickie Politechniki Warszawskiej

Skład Władz Akademickich Politechniki Warszawskiej na rok akad. 1934-35 przedstawia się następująco:

Rektor: inż. Edward Warchałowski, prof. zwyczajny Geodezji Wyższej, prorektor: dr. inż. Wiesław Chrzanowski, prof. zwycz. Maszyn i turbin parowych, dziekan W-lu Inżynierji dr. fil. Stefan Straszewicz, prof. nadzwyczajny Matematyki, dziekan W-lu Mechanicznego: inż. Stanisław Zwierzchowski, prof. zwyczajny Silników wodnych i pomp, dziekan W-lu Elektrycznego: inż. Mieczysław Pożaryski, prof. zwyczajny Elektrotechniki ogólnej, dziekan W-lu Chemicznego: dr. fil. Kazimierz Kling, prof. zwyczajny Chemji Ogólnej, dziekan W-lu Architektury inż. arch.: Aleksander Bojemski, prof. nadzw. Projektowania Wiejskiego.

GŁOSY I ODGŁOSY.

Po rekonstrukcji rządu

(1) Powołanie przez premiera prof. Kozłowskiego do gabinetu dwóch nowych ministrów: na stanowisko ministra spraw wewnętrznych p. Marjana Kościakowskiego i na stanowisko ministra rolnictwa i reform rolnych p. Juliusza Poniałowskiego, wywołało szereg najrozmaitszych uwag i komentarzy w prasie.

Słusznie zauważa „Kurjer Poranny“, że:

„Stronnictwa polityczne, a nawet niektóre grupy w łonie obozu rządowego, zdradzają tendencję oceniania każdego z członków ekipy Marszałka, powoływano go do pracy rządu, z wyżyn trybunału własnych interesów, doktryn i nałogów myślowych. Tymczasem myśl, która ich desygnuje, wypływa z założeń racji stanu i z troski o interes narodu jako całości, a więc z założeń w których jedyną doktryną jest stały rozwój tej całości w formach państwowych oraz rzeczywistość“.

Oczywiście, pierwsza ma coś do powiedzenia na temat tych zmian dychawiczna staruszka „Gazeta Warszawska“, która ze zwykłym sobie tupetem snuje zabawne domysły. W wypadkach dni ostatnich upatruje przedewszystkiem próby ze strony rządu poszukiwania „oparcia w szerokich sferach społeczeństwa“ (?). I przy okazji wysuwa swą aż do znudzenia oklepaną receptę. Pisze mianowicie:

„Masy te płyną obecnie coraz bardziej wzrastającą falą ku ideologii narodowej, której obca jest zarówno t. zw. reakcja, jak i rządu „robotniczo-włościańskie“, w której natomiast niepoślednio miejsce zajmuje sprawa żydowska“.

Odezwali się także organ niedobitków witoskich, wychodzący w Krakowie tygodnik „Piast“. W artykule, zatytułowanym „Bez złudzeń“ pismo to oświadcza, że niema żadnych złudzeń, co do ewentualnej zmiany w systemie rządzenia. I słusznie. Bodaj to trzeźwo patrzeć na życie i jego zjawiska.

„Dziennik Poznański“ dorzuca do licznych głosów na temat rekonstrukcji rządu następującą ciekawą uwagę:

„Mówi się, że na wybór osoby p. Kościakowskiego wpłynął także fakt, iż należy on do polityków, gruntownie znających sprawę litewską“.

Jego Królewska Mość z Umey była ongiś wziętym szewcem w San Francisco

San Francisco ma niebylejakiego gościa: króla wyspy Umea, mr. Franka Hevella. Król przybył do stolicy Kalifornji w towarzystwie dwóch ministrów, krajowców o brunatnej skórze.

Karjera królewska mr. Hevella rozpoczęła się wcale w San Francisco, gdzie po ojcu swoim, emigrancie węgierskim, objął mały warsztat szewski w San Francisco. Mister Frank był jednak mistrzem w swoim fachu, i też w krótkim czasie zdobył sobie uznanie i powodzenie w szerokiej kolach zamożnej klienteli.

W roku 1920 syt powodzenia i dolarów postanowił mr. Hevell zrealizować marzenie swego życia: podróżować. Zapisał się na rok jako uczeń na okręcie, następnie nabył na własność jacht żaglowy „Dragon” i wyruszył w szeroki świat. W roku 1921 wypłynął „Dragon” z zatoki Long Beach i skierował się ku wyspom Sandwich. Wędrowni po oceanie tak przypadły do gustu Hevellowi, że postanowił krążyć dalej po przestworach wodnych. W kilka tygodni później przybił „Dragon” do brzegów wyspy Umea, położonej już pod równikiem. Klimat cudowny i wspaniała przyroda zachwyciła Hevella. Brązowi krajowcy, którzy w liczbie około dwóch tysięcy zamieszkiwali wyspę, prowadząc bez troski żywot, przyjęli Hevella bardzo życzliwie. Stary kacyk, który sprawował władzę na Umea, okazywał przybyszowi dużo życzliwości. Umea, aczkolwiek znajdowała się nominalnie w sferze wpływu brytyjskich, korzystała de facto z całkowitej prawie niezależności i rządziła się sama. Gdy kacyk umarł, kra-

jowcy obrali jednogłośnie jego następcą mr. Hevella.

W ten sposób był szewcem z San Francisco został władcą wyspy i królem, panującym nad dwoma tysiącami dusz. Rządy swe sprawował król Frank I ku ogólnemu zadowoleniu mieszkańców. Do San Francisco wybrał się w towarzystwie swoich ministrów w celu zakupienia dla Umea potrzebnych narzędzi rolniczych.

Jeśli chcesz długo żyć i mieć bujne owłosienie...

Niektórzy lekarze francuscy i angielscy przypisują gorliwie nie tylko używanie wody morskiej do celów leczniczych, ale także odżywianie się wodorostami morskimi, co ma, zwłaszcza u ludzi starszych, wywoływać skutki bardzo zbawienne.

Jak się jednak okazuje, ta „nowa” metoda odżywiania się nie jest zgoła nowa, gdyż ten sposób odżywiania się stosują już od wieków

mieszkańcy nadmorscy. Tak np. irlandzcy wędrownicy nadmorscy spożywają wodorost zwany mchem z Carrageen — dobrze wypłukany dla usunięcia z niego piasku i wysuszony na słońcu. Znaczna liczba zdrowych starców na wybrzeżach Zielonej Wyspy świadczy o skuteczności tego pożywienia.

Tak samo w hrabstwie Cumberlandu, położonym na południowo-zachodnim krańcu Anglii, jadalne wodorosty zbierane są na wybrzeżach po każdym odpływie morza i dostarczane workami zakładom, wyrabiającym pożywkę dla osób chorych i osłabionych.

Najwyższem jednak uznanem cieszy się spożywanie wodorostów morskich wśród Japończyków. Szczególnie pewien gatunek brunatnego wodorostu, bardzo pospolitego w morzach, okalających wyspy Japonji, musi być nieodzownie podawany podczas każdego bankietu. Japończycy przypisują temu wodorostowi własność przeciwdziałania lisyeniowi, jak również przedłużania życia.

SOK CZOSNKU
APTEKA MAZOWIECKA
WARSZAWA MAZOWIECKA 10

Cechowanie noworodków

blekitem pirolowym i kwasem piekielnym

Aby nie zamienić noworodków! W klinice położniczej w Debreczynie (Węgry) zastosowano nową metodę cechowania noworodków, która zapobiega bezwzględnie możliwości ich zamiany przy wydawaniu matkom. Stosowane dotąd metody przewieszania np. noworodkom medalików z numerkami czy inne sposoby zawodziły często.

Kierownictwo lekarskie kliniki zaprowadziło metodę, polegającą na znakowaniu rączki lub nóżki noworodka płynem barwiącym, który sporządza się z mieszaniny blekitu pirolowego

oraz t. zw. kamienia piekielnego. Płynem tym przy pomocy zwykłego pióra wypisuje się na skórze noworodka jego pochodzenie oraz datę urodzenia. Napis wysycha natychmiast i nie daje się zmyć ani czystą wodą, ani wodą z mydłem ani też spirytusem. Napis trwa i jest widoczny i czytelny w ciągu co najmniej dwóch tygodni. Po tym czasie należy go odnowić.

Metoda stosowana w klinice debreczyńskiej zapewnia, jak twierdzą kierownicy kliniki, absolutną ochronę przed niebezpieczeństwem zamiany noworodków.

Przemysł, Handel, Rolnictwo, Rzemiosło, Finanse

Ogólna poprawa w życiu gospodarczym Polski

Co mówi o tem Instytut Badania Konjunktur?

Wedle liczb, zawartych w miesięcznych tabelach statystycznych Instytutu Badania Konjunktur Gosp. i Cen — w ostatnich miesiącach następuje w życiu gospodarczym Polski wyraźna poprawa.

Ogólny wskaźnik produkcji przemysłowej wyniósł w maju r. b. (1928 = 100, z usunięciem sezonowości) 64,6 i jest najwyższy z zanotowanych w ciągu ostatnich 2 lat. W maju r. ub. wyniósł on 55,2. Wskaźnik produkcji dóbr wytwórczych wyniósł w maju r. b. 56,8 wobec 44,3 przed rokiem, 40,4 w kwietniu 1932 r. i 54,5 w październiku 1931 r. Jak widać, rozmiary produkcji osiągnęły poziom, nienotowany już od bardzo długiego czasu. Wskaźnik produkcji dóbr spożywczych wyniósł w maju r. b. 70,9 i aczkolwiek jest mniejszy od wskaźnika z poprzednich 3 miesięcy, przekracza jednak wskaźniki z długiego szeregu miesięcy poprzednich lat.

Wskaźniki wydobywania dziennego w górnictwie są również wymowne. I tak, wskaźnik wydobywania dziennego węgla kamiennego wyniósł w maju r. b. (1928 = 100, z usunięciem sezonowości) 70,2 wobec 58,6 w maju r. ub. Analogiczny wskaźnik dla rudy żelaznej wyniósł 32,7 i przekracza wskaźniki z długiego szeregu poprzednich miesięcy. W maju r. ub. wyniósł on

22,8, a w maju 1932 r. zaledwie 8,4. W porównaniu więc z okresem z przed 2 lat, poprawa jest uderzająca. Wskaźnik dla rudy cynkowej i ołowianej wyniósł w maju r. b. 35,8, wobec 32,7 przed rokiem, 17,0 w październiku 1932 r. i 32,0 w maju 1932 r.

Analogicznie obliczone wskaźniki produkcji dziennej hutnictwa wykazują dla żelaza w maju r. b. wskaźnik 67,6, wobec 58,7 przed rokiem i 31,5 przed 2-ma laty, dla cynku zaś 57,7 w maju r. b. wobec 47,9 w maju r. ub.

Wskaźniki przepracowanych robotniko-godzin w przemyśle przetwórczym, obliczone na tej samej zasadzie, potwierdzają ogólną tendencję postępującej poprawy w polskim życiu gospodarczym. Wyniosły one w maju r. b. (w nawiasie wskaźnik z maja r. ub.): przemysł metalowy i maszynowy 54,7 (45,4); chemiczny 84,4 (64,8); mineralny 59,1 (40,9); drzewny 68,5 (58); budowlany 24,9 (15,3); włókienniczy 68,4 (66,7); odzieżowy 86,1 (73,4); skórzny 87,9 (75,9); spożywczy 66,2 (59,1); papirniczy 93,1 (81,5); poligraficzny 80,1 (70,6). W większości wypadków wskaźnik z maja r. b. jest jednocześnie najwyższy z całego okresu maj r. ub. — maj r. b., a w wielu wypadkach jest pozatem znacznie wyższy od całego szeregu miesięcy z przed maja 1933 r.

Przed reformą podatku gruntowego

Projekt dekretu o klasyfikacji gruntów

Ministerstwo Skarbu opracowało projekt rozporządzenia Prezydenta Rzplitej o klasyfikacji gruntów. Projekt ten znajduje się już w biurze Rady Ministrów.

Zamierzona klasyfikacja gruntów ma za zadanie ustalenie kategorii i klasy gruntów w całym państwie. Klasyfikacji dokonają specjalne komisje powiatowe i wojewódzkie, nad którymi czuwać będzie główna komisja przy Min. Skarbu.

W skład klasyfikacyjnych komisji powiatowych i wojewódzkich obok czynników ad-

ministracji państwowej wejdą przedstawiciele izb rolniczych oraz własności rolnej. Skład głównej komisji stanowią będą przedstawiciele ministerstw: Skarbu, Spraw Wewnętrznych, Rolnictwa i Reform Rolnych oraz organizacji rolniczych. Nadto do współpracy w komisjach powołani będą wybitni fachowcy w charakterze doradców.

W związku z koniecznością przygotowania i omówienia prac tych komisji, Min. Skarbu zwołało zjazd dyrektorów izb skarbowych, który wczoraj rozpoczął swe obrady

Jakie podatki należy zapłacić w lipcu rb.?

Ministerstwo Skarbu przypomina płatnikom podatków bezpośrednich, że w m-cu lipcu płatne są następujące podatki:

1) do dnia 15 lipca — zaliczka miesięczna na podatek przemysłowy od obrotu za rok 1934 w wysokości podatku, przypadającego od obrotu osiągniętego w m-cu czerwca rb., przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii i przemysłowe I—V kategorii, prowadzące prawidłowe księgi handlowe oraz przez przedsiębiorstwa sprawozdawcze;

2) do dnia 15 lipca — zaliczka kwartalna za I kw. tal 1934 r. na podatek przemysłowy od obrotu za rok 1934 przypadająca od pozostałych płatników tego podatku niewymienionych w ustępie poprzednim, za wyjątkiem płatników opłacających zryczałtowany podatek przemysłowy od obrotu;

3) do dnia 15 lipca — zryczałtowany podatek przemysłowy od obrotu, przez płatników, którym na ten podatek doręczono nakazy płat-

nicze;

4) do dnia 15 lipca — zaliczka miesięczna na podatek nadzwyczajnego podatku od dochodu, osiągniętego przez notariuszy (rejentów), pisarzy hipotecznych i komorników w m-cu czerwca rb.;

5) do dnia 5 lipca — podatek od energii elektrycznej pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w czasie od 16 do 30 czerwca rb. i — do dnia 20 lipca — tenże podatek, pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w ciągu pierwszych 15 dni lipca rb.

6) podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wraz z dodatkami kryzysowym w terminie do dnia 7-ju po dokonaniu potrącenia podatku.

Nadto płatne są w lipcu zaległości odroczone i rozłożone na raty z terminem płatności w tym miesiącu, tudzież podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze, również z terminem płatności w tym miesiącu.

Wiadomości gospodarcze Krajowe

PROPAGANDA SPOŻYCIA RYB MORSKICH.

Na tegorocznych Targach Wschodnich we Lwowie organizowane jest specjalny dział propagandy spożycia ryb w Polsce. Z uwagi na stosunkowo nieznaczny konsumpcyjny rynek morskich w naszym kraju, dział ten powinien wzbudzić większe zainteresowanie wśród krajowych fabryk konserw rybnych oraz w kolach rybackich naszego wybrzeża.

EKSPORT SKÓR SUROWYCH.

Wywóz skór surowych uległ poważnemu spadkowi. Zagranica towarami tym interesuje się mało, sprzedano jedynie pewną ilość do Rumunii. Wobec małego zainteresowania tym artykułem ceny jego obniżyły się o 10 proc.

SOWIETY ZAMAWIAJĄ W POLSCE WYROBY HUTNICZE.

Wobec uzyskania przez Przedstawicielstwo Handlowe Z. S. R. R. w Polsce nowych kontyngentów z ubiegłego półroczu, a mianowicie w wysokości 20 milionów złotych, Celem sfinalizowania zamówień sowieckich, w najbliższych dniach spodziewany jest wyjazd do Moskwy przedstawicieli hutnictwa polskiego.

EKSPORT ZBOŻA WZRASTA.

Eksport zbóż chlebowych w czerwcu r. b. wzrósł w porównaniu do miesiąca poprzedniego. Ogółem wywieźliśmy zboża na rynki zagraniczne 91.193 tony, z czego przypada na pszenicę 16.690 ton, żyto 67.234 t., jęczmień 3.833 ton i owses 3.436 ton. Wzrost eksportu przypada na żyto i pszenicę. W ciągu maja eksport zboża wyniósł 50.438 ton.

Zagraniczne

ANGLJA RÓWNIEŻ ZACZYNA SUBWENCJONOWAĆ ŻEGLUGĘ MORSKĄ.

Minister Runciman złożył w Izbie Gmin deklarację, dając wyraz trosce rządu angielskiego wobec potrzeb marynarki handlowej. Minister zaznaczył, że ruch w żegludze morskiej zmniejszył się o 1/3-cią w porównaniu z 1929 r. i jest mniejszy od 1913 r. Minister zapowiedział, że rząd zwróci się do Izby Gmin z wnioskiem o przyznanie żegludze nieregularnej subwencji w wysokości największej niż 2 miliony funtów. Subwencja ta byłaby przyznana tylko pod warunkiem, jeżeli armatorzy opracują program właściwego jej użytkowania, wykluczającego szkodliwą konkurencję między armatorami brytyjskimi. Subwencjonowanie żegludgi morskiej będzie miało na celu wzmocnienie pracy statków angielskich i obliczone jest narazie na jeden rok. Poza tem armatorzy angielscy muszą się zobowiązać do nakłonienia armatorów zagranicznych do opracowania międzynarodowego porozumienia, zmierzającego do uregulowania podaży tonażu i do wzrostu stawek frachtowych. Wreszcie subwencjonowanie będzie miało na celu ożywienie rozbioru starych statków i popieranie budowy nowoczesnych jednostek.

OPLATY OD PRZYWOZU ŻYTA DO BELGJI.

Rząd belgijski wprowadził opłatę licencyjną od importu żyta, w wysokości 10 franków belgijskich od 100 kg. Opłata ta ma charakter fiskalny i wprowadzona została w celu udzielenia pomocy producentom belgijskim.

UCIECZKA OSZCZĘDNOŚCI Z KAS NIE-MIECKICH.

W obrocie niemieckich kas oszczędności po raz pierwszy od szeregu lat nastąpiła przewyżka wypłat nad sumą wpłat, wynosząc 6 milionów marek. Jeszcze w kwietniu r. b. wpływy z powyższego tytułu wynosiły o 28 milionów więcej niż wypłaty, w maju zaś wkładki osiągnęły sumę 423,8 milionów marek wobec 429,8 milionów marek, wypłacanych właścicielom kas oszczędnościowych.

POKOJE

czyste, wygodne i ciche z wodą bież. i telefonami

w Warszawie.

ulica Chmielna Nr. 31
obok Dworca Centralnego

poleca tanio

Zarząd
Hotelu Royal.

Z całego kraju

Warszawa

„LUSTRACJE“ BUDOWLI, prowadzonych przez Bank Gospodarstwa Krajowego, poczęły przeprowadzać jacyś oszuści, którzy przy tej okazji inkasują tytułem „zaliczek na koszty“ różne kwoty pieniężne. Bank Gospodarstwa Krajowego w związku z tem ostrzega przed oszustami wszystkich starających się o pożyczki; prawdziwi lustratorzy zaopatrzeni są w odpowiednie legitymacje.

158 ROCZNICĘ OGŁOSZENIA NIEPODLEGŁOŚCI AMERYKI święcono we środę w Warszawie. Na program święta złożył się koncert orkiestry 36 pp. oraz uroczysta audycja w „Polskim Radjo“.

Wilno

5 P. P. LEG. OBOCHODZIŁ UBOCZYŚCIE SWE ŚWIĘTO PULKOWE. Program święta przedstawiał się jak następuje: nabożeństwo, złożenie wieńca na grobie ś. p. Biskupa Bandurskiego, defilada, obiad żołnierski, potem dekoracja Krzyżami Zasługi i odznakami pamiątkowymi 5 pp. legj.

Łódź

KOBIETA NARZECZONĄ KOBIETY. W Łodzi wydarzył się nieprawdopodobny wypadek. Z domu przy ul. Ngrwót 64-66 wyskoczył na bruk ulicy młody mężczyzna, jak opiewały dokumenty 25-letni Eugenjusz Szajnbart. W toku bliższych badań wyszło na jaw, że Szajnbart jest... kobietą. Przed kilku tygodniami poznała ona Wiktorję Stępniewską, której się oświadczyła. Gdy wczoraj Stępniewska przekonała się, że jej narzeczony jest kobietą, Szajnbartówna tak się przejęła, że usiłowała popełnić samobójstwo.

Poznań

TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ MŁODZIEŻY AKADEMICKIEJ ukończyło się w Poznaniu pod przewodnictwem wojewody Rączyńskiego. Terenem działalności Towarzystwa będzie cała Wielkopolska.

Katowice

WYSTAWA PRZECIWGAZOWA otwarta zostanie niedługo w Katowicach, staraniem śląskiego okręgu L. O. P. P. Będzie ona miała na celu wszechstronne poinformowanie ludności o nie-

VII Międzynarodowy Kongres Drogowy obradować będzie w Monachjum

W dniach od 3 do 8 września rb. odbędzie się w Monachjum VII Międzynarodowy Kongres Drogowy, w którym wezmą udział wybitni fachowcy z całego świata. Na Kongresie omówione zostaną aktualne zagadnienia, dotyczące techniki drogowej, komunikacji na drogach, oraz kontroli i regulacji ruchu kołowego. Uczestnicy kongresu będą mieli możliwość zapoznania się z wielkimi robotami drogowymi oraz urządzeniami i zakładami technicznymi w czasie specjalnych wycieczek, przewidzianych na czas od 9 do 18 września. Uroczyste zamknięcie Kongresu nastąpi 19 września w Berlinie.

Na Kongres zgłoszono ogółem 70 referatów, w tem 3 referaty polskie w opracowaniu inżynierów Eigera, Gajkowicza i Skalmowskiego.

Zobowiązali się płacić za kupony pożyczek Dawesa i Younga

Rozpoczęte tydzień temu w Londynie rokowania brytyjsko-niemieckie w sprawie obsługi pożyczek Dawesa i Younga zostały pomyślnie zakończone.

Umowa opiewa na okres 6 miesięcy od dnia 1 lipca 1934 roku do 31 grudnia. Niemcy zobowiązują się, że będą Bankowi Angielskiemu dostarczyć konieczną ilość funtów szterlingów dla skupywania według pełnej nominalnej ceny wszystkich kuponów pożyczek Dawesa i Younga, jakie znajdowały się w posiadaniu brytyjskim przed 15 czerwca 1934 r.

Niemcy przeprowadzą zmianę nazwisk o brzmieniu żydowskim

Pruski minister Spraw Wewn. wydał rozporządzenie, zezwalające osobom aryjskiego pochodzenia na zmianę nazwisk o brzmieniu żydowskim. Z prawa tego nie będą mogli korzystać żydzi, którzy nawet w razie przejścia na inną religję, będą musieli zatrzymać dotychczasowe nazwisko.

Torpedy kierowane falami radiowymi

Marynarka angielska przeprowadza obecnie w pobliżu wyspy Wight ciekawe eksperymenty z olbrzymimi torpedami kierowanymi za pomocą fal radioelektrycznych. Kierowanie odbyć się może zarówno z brzegu jak i z pokładu okrętu. Torpeda poruszająca się z szybkością 50 kilometrów na godzinę, wybucha przy zetknięciu się ze ścianą okrętu.

bezpieczeństwach wojny gazowej i sposobach jej zwalczania.

Dubno

WYBOBY DO ZARZĄDU MIEJSKIEGO W DUBNIE zostały wyznaczone na sobotę, 7 b. m. a w Rawidzłowie na poniedziałek, 9 b. m.

Łuck

ŚMIERTELNE STRZAŁY. Patrol policji, który poszukiwał broni w pewnej zagrodzie, we wsi Radoszyn natknął się na ukrytego tam nieznanego osobnika. Strzelec on kilkakrotnie do policjantów, ci odpowiedzieli strzałami. Nieznajomy padł rażony śmiertelnie.

Polska ekspedycja polarna

Uczestnicy polskiej ekspedycji naukowej na Szpicbergen na statku w drodze z Narwich do Tromsø. Przypomnieć należy, że terenem wyprawy jest południowy zrub zachodniej (główniej) wyspy archipelagu Spitsbergenskiego. Zachodni brzeg tego zrubu ma dwie większe zatoki: północną Bellsund i południową Hornsund. Z zatoki Bellsund wcinają się dość głęboko w ląd z zachodu na wschód dwa jej ramiona: północne van Mijen i południowe van Keulen. To ostatnie oddziela ziemię Nathorsta na północy od ziemi Torella na południu.

Wyprawa przez zatokę Bellsund dostała się okrętem do jej ramienia południowego van Keulen i wyładowała na południowym wybrzeżu tego ramienia, czyli na ziemi Torella, u podnóża lodowca Pencka, wznoszącego się ku południowi między lodowcem Nathorsta od wschodu a lodowcem Finsterwaldera z zachodu. Tu wyprawa urządziła zapewne — według planu — swą główną bazę podróźniczą i ruszyła w górę lodowca Pencka, aby tedy, jako drogą najkrótszą, dostać się do swego celu: do nieznanego wnętrza ziemi Torella.

Kurs przeszkolenia urzędników skarbowych w Grudziądzu

Obecnie odbywa się w Grudziądzu 6-tygodniowy kurs dla urzędników służby akcyzowej z całego państwa. Przybyło do Grudziądza przeszło 100 urzędników z różnych Izb Skarbowych.

Otwarcie kursu poprzedziło nabożeństwo, celebrowane na intencję kursu przez ks. prałata Partykę. W auli państw Gimn. Żeńskiego dokonał otwarcia kursu dyrektor Pomorskiej Izby Skarbowej p. St. Kossor w obecności p. wicewojewody dr. Seydlitz, dyrektora biura personalnego Ministerstwa Skarbu p. Zielńskiego, dyrektora departamentu Akcyz i Monopolów

Państwowych p. Widomskiego, naczelnika Służby Akcyz i Monopolów Skarbowych p. Wojdaka, przedstawicieli miejscowych władz i organizacji społecznych.

Jeden ze słuchaczy złożył organizatorom serdeczne podziękowanie za urządzenie obecnego kursu. Wykłady z dziedziny teoretycznych odbywają się codziennie w gmachu Gimnazjum Żeńskiego, przyczem są przeplatane zajęciami praktycznymi, zwiedzaniem odpowiednich obiektów, fabryk i przedsiębiorstw.

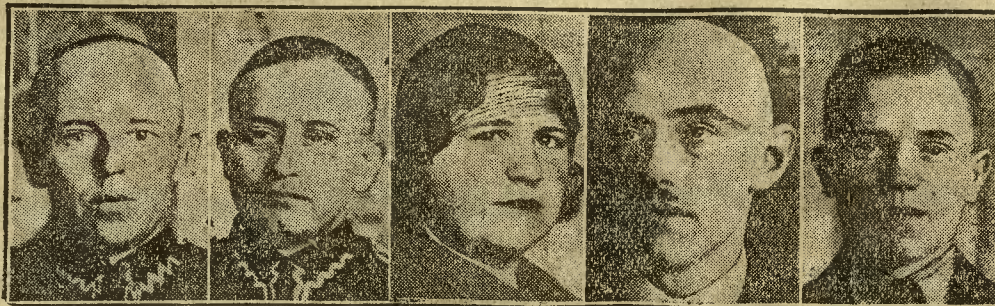
Siedmiu podoficerów, amerykanka i spółka

Było ich siedmiu, dzielnych szarż KOPu. Przebywali w Łachwie na Polesiu i jednego dnia przyszło im na myśl wspólnie spróbować szczęścia. Złożyli się po 10 zł. Kupili 7 ćwiartek losów loterii państwowej, przyczem wszelkimi wygranami mieli się dzielić w równych częściach. I los się uśmiechnął.

Na jedną ćwiartkę Nr. 137,215 padła wielka wygrana 100,000 zł. w pierwszej klasie. Sierżanci Bursche, Łowczyk, Peryt i Preis, chorąży Szarek i plutonowi Chełstowski i Ciejpa weszli

wają ją „amerykanką“, gdyż jest reemigrantką z Ameryki. Za wielkimi wodami nie znalazła szczęścia, dopiero tu w kraju los jej zaczął sprzyjać. Początkowo nie przelewało się, w końcu znalazła posadę, a teraz znów okrągłe 20,000 zł. pozwoli jej się urządzić. Zamierza wybudować sobie w przyszłości domek w Gdyni.

Trzecia i czwarta ćwiartka tego szczęśliwego losu znalazła się również w rękach spółki. Za jedną z nich zainkasował pieniądze ks. P. z

w posiadanie sporych sum. Dwóch z nich, których fotografie podajemy, przybyło do Warszawy podjąć golówkę. „Cóż panowie będą dalej robić?“ — pytamy.

— Ano nic. Każdemu z nas „flota“ się przyda. Spółki naszej nie rozwiązujemy i dalej grać będziemy. W lipcu mamy ochotę wygrać 200 tysięcy złotych, w sierpniu 300,000, a we wrześniu milion.

— Bravo! To się nazywa animusz żołnierski.

Z drugiej strony Polski — w Gdyni — na ten sam numer wygrała posiadaczka drugiej ćwiartki, panna Sieroczńska. Sąsiedzi nazy-

ją ją „amerykanką“, gdyż jest reemigrantką z Ameryki. Za wielkimi wodami nie znalazła szczęścia, dopiero tu w kraju los jej zaczął sprzyjać. Początkowo nie przelewało się, w końcu znalazła posadę, a teraz znów okrągłe 20,000 zł. pozwoli jej się urządzić. Zamierza wybudować sobie w przyszłości domek w Gdyni.

Trzecia i czwarta ćwiartka tego szczęśliwego losu znalazła się również w rękach spółki. Za jedną z nich zainkasował pieniądze ks. P. z

Echa strasznego wypadku motocyklowego na szosie Świecie — Laskowice

We wczorajszym numerze donosiliśmy o strasznym wypadku motocyklowym na szosie pomiędzy Świeciem a Laskowicami, ofiarą którego padł małżonkowie Frostowie i 10-letni Edmund Otlewski. Sprawozdawca nasz w Świeciu podaje dalsze szczegóły tej wstrząsającej tragedii.

Aleksander Frost i śp. Marta Frostowa byli młodem małżeństwem, nieszczęśliwa kobieta zaś znajdowała się w stanie odmiennym, co najprawdopodobniej pogorszyło jeszcze bardziej jej stan po katastrofie i uniemożliwiło le-

karzom ratunek. Również i stan chłopca jest niezwykle ciężki, przewieziony do szpitala, do następnego dnia rano nie odzyskał przytomności, a obecnie walczy ze śmiercią.

Właściciel motocyklu Aleksander Frost wyszedł z katastrofy stosunkowo najlepiej, chociaż i on doznał ogólnych ciężkich potłuczeń oraz złamania ręk i nogi.

Władze śledcze, które na miejscu wypadku przeprowadziły skrupulatnie dochodzenia, ustaliły, że winę za spowodowanie katastrofy ponosi sam Frost, gdyż woźnica furmanki, o której motocykl zawadził jechał prawidłowo prawą stroną, gdy tymczasem Frost jakkolwiek również trzymał się przepisowej strony, jechał jednak bez światła, co prawdopodobnie utrudniło mu orientację.

Tajna drukarnia O. N. R. w sklepie optycznym w Warszawie

W uzupełnieniu podanej wczoraj przez nas wiadomości o aresztowaniu na Helu dwóch studentów warszawskich, członków Obozu Narodowo-Radykalnego, którzy kolportowali na terenie północnych powiatów województwa pomorskiego ulotki o treści antyrządowej, skierowane do Kaszubów, dowiadujemy się, że na podstawie zeznań obydwu przytrzymanych studentów, policja warszawska stwierdziła, że odezwy były drukowane w tajnej drukarni O. N. R. przy ulicy Marszałkowskiej 65 w Warszawie, mieszczącej się w sklepie optycznym Łaczyńskiego. Drukarnię policja opieczetowała.

Nad bezpieczeństwem obywateli

czuwa 863 oficerów 27835 szeregowych policji

Według ostatnich zestawień na rok bieżący, na terenie całej Polski istnieje 240 komend powiatowych policji, 178 komisariatów oraz 2937 posterunków. Na województwa centralne przypada 83 komend powiatowych, 79 komisariatów i 1.014 posterunków, na wschodnie 37 komend, 19 komisariatów i 572 posterunków, na zachodnie 46 komend powiatowych, 48 komisariatów i 423 posterunki, oraz na województwa południowe, 74 komendy powiatowe, 32 komisariaty i 964 posterunków.

Liczba oficerów policji wynosi 863 osób, liczba szeregowych 27.835, liczba szeregowych służby śledczej 2.379, liczba urzędników 260, oraz służba niższa 619 osób.

Zbiorowe wycieczki bez paszportów do Gdańska

Komisariat Rządu podaje do wiadomości, że wycieczki zbiorowe, chcące zwiedzić Gdańsk, a których uczestnicy nie posiadają jednostkowych dowodów osobistych z poświadczeniem obywatelstwa polskiego, mogą uzyskać w Komisariacie Rządu w Gdyni — pok. nr. 37 — zezwolenie na wyjazd do Gdańska pod warunkiem, że organizatorzy tych wycieczek przedstawiają conajmniej 10 dni przed zamierzonym wyjazdem w 4 egzemplarzach wykaz uczestników wycieczek zawierający: 1) imię i nazwisko, 2) datę urodzenia i 3) miejsce zamieszkania poszczególnych uczestników.

Wykazy muszą być podpisane przez organizatorów wycieczek i zaopatrzone w pieczęć organizacji wzgl. związku rządzącego wycieczki.

Komisariat Rządu zwraca uwagę, że wyżej wymieniony termin 10-dniowy jest bezwzględnie obowiązujący z uwagi na to, że Komisariat Rządu musi za pośrednictwem Komisariatu Generalnego R. P. w Gdańsku uzyskać każdorazowo zgodę władz gdańskich na przekroczenie przez uczestników wycieczek granicy polsko - gdańskiej.

Pozatem nadmienia się, że przepustek indywidualnych na jednorazowe przekroczenie granicy polsko - gdańskiej Komisariat Rządu w żadnym wypadku nie wydaje, a zatem ubieganie się o przepustki takie w Komisariacie Rządu jest zupełnie bezcelowe.

Świadczenia emerytalne dla robotników

Według ostatnich obliczeń, ilość robotników, którzy korzystali ze świadczeń emerytalnych, wypłacanych przez Zakład Ubezpieczenia Emerytalnego Robotników, wynosiła w kwietniu rb. 41.435 osób; na świadczenia te złożyły się renty i zaopatrzenia inwalidzkie, wdowie oraz sierocy.

W ciągu pierwszych czterech miesięcy r. b. renty i zaopatrzenia inwalidzkie wyniosły sumę 2.041.887 zł, renty zaś wdowie i sierocy 437.676 zł.

Dzięk w Toruniu

sobota
7
lipca

Kalendarzyk rzym.-kat.

Piątek Łucji p. m. — Sobota Cyryla i Metodego

— Nocny dyżur aptek. Od 27. 6 do 4. 7. rb. dyżurują: w śródmieściu Apteka pod Orlem, Rynek Staromiejski; na Bydgoskim Przedmieściu — Apteka św. Anny, ul. Mickiewicza; na Mokrem — Apteka pod Łabędziem, ul. Kościuszki.

REPERTUAR KIN:

MARS — Miłostki baletnicy.
LIRA — Ucieczka przed ślubem.
ŚWIATOWID — Zemsta dr. Fu Manchu.
PALACE — Burza o brzasku i Bez nas by nie było rewji.

TEATR NARODOWY W TORUNIU

Tel. kasy 900 dyr. Józef Cornobis Sezon 1933/34

REPERTUAR

W piątek, dnia 6 bm. o godz. 20-tej

Przedstawienie dla wojska

„CZEKOLADOWY ŻOŁNIERZ”

Operetka w 3 akt. O. Straussa

Abonamenty i passe-partout nieważne

W sobotę, dnia 7 bm. o godz. 20-tej

„BARON CYGAŃSKI”

Opera komiczna w 3 akt. J. Straussa

Informator dla przyjezdnych

w Toruniu

Polecamy restauracje i kawiarnie

Dwór Artusa, restauracja o najwykwintniejszej kuchni na Pomorzu. — Dancng

„DO GRACJANA” róg Szerokiej i Szczytnej. Restauracja o zdrowym i smacznym domowym jedzeniu.

Najlepsza okazja kupna:

Browar i Słodownia Kobylepole, filia Toruń Czerwona Droga 35, tel. 312. Piwa, porter, limoniady woda sodowa.

B. Hozakowski, ul. Mostowa 28, tel. 45 — Najlepsza i najtańsza Herbata — Nasiona — Cebulki kwiatowe.

Najstarszy i Pierwszy Polski Zakład Optyczny Franciszek Seidler, Toruń, Optyk i bandażysta. Obok poczty, Staromiejski Rynek 16. Telefon 574. Dostawca dla Kas Chorych, klinik ocznych i dla wojska.

RADJO-odbiorniki — akcesoria — warsztat reperacyjny — instalacje — ładownia akumulatorów, Goncerzewicz, Chełmińska 12. Schwenkgrub — Radio, ul. Łazienna 17. — Aparaty — części.

Z miasta

— Wydawanie obligacji Pożyczki Narodowej. Urząd Skarbowy w Toruniu podaje do wiadomości wszystkim subskrybentom, którzy subskrybowali 6 proc. Pożyczkę Narodową i należność zapłacili jednorazowo lub ratami do dnia 5 marca rb. włącznie, iż począwszy od dnia 1 lipca rb. mogą otrzymywać obligacje Pożyczki Narodowej, po odbiór których winni się zgłaszać osobiście do Kasy Urzędu Skarbowego, K. K. O. miasta i powiatu toruńskiego, K. K. O. województwa pomorskiego, Centralnej Kasy Kółek Rolniczych, Banku Związku Spółek Zarobkowych i Banku Polskiego. Przy odbiorze obligacji subskrybenci winni przedstawić dowód osobisty oraz dowody wpłaty cennika całkowitej należności. Powyższe dotyczy również mieszkańców miasta Podgórze, którzy po odbiór obligacji będą się zgłaszać bezpośrednio do tutejszego Urzędu Skarbowego.

— III Harcerska Drużyna Żeglarska urzędują w niedzielę dnia 8 lipca br. wycieczkę do Katarzyńskich lasów, na którą wszystkich sympatyków najuprzejmie zaprasza. Odjazd parostatkiem o godz. 9,30 z przystanku „Vistula”. Dancng na statku i w lesie. Wiele niespodzianek. Bilety w cenie 1 zł i dla młodzieży 50 gr można nabywać w Ognisku Harcerskim, przy ul. św. Katarzyny 13 i ptr. w godz. od 17—20-cj.

— Ważne dla wioślarzy. Zgłoszenia na członków Klubu Wioślarskiego w Toruniu przyjmuje sekretarz Klubu p. Wiktor Szyrbicki, w Toruniu, ul. Król. Jadwigi 9.

— Na kolonie letnie dla dzieci polskich z Niemiec. Urzędniczy Dyrekcji Lasów Państwo-

wych w Toruniu, zebrali z drobnych składek kwotę 46,60 zł na kolonie letnie dla dzieci polskich z Niemiec i zapraszają kolegów z innych urzędów i instytucji do zainicjowania składek na ten piękny cel. Składki należy przekazywać na konto czekowe PKO Nr. 214385, Pomorskiego Komitetu Wojewódzkiego, Towarzystwa Pomocy Dzieciom i Młodzieży Polskiej z Niemiec w Toruniu.

— Kolonie PCK dla młodzieży. Polski Czerwony Krzyż urzędują w Pucku czterotygodniową kolonję dla członków Kół Młodzieży PCK, która rozpoczyna się dnia 12 lipca br. Koszty utrzymania wynoszą 1,10 zł dziennie od osoby. Wobec bardzo krótkiego czasu, natychmiastowe zgłoszenia przyjmuje Komisja Oddziałowa ul. św. Ducha 14, I p. w godzinach od 12 do 14. Przy zgłoszeniu wpłacić należy 30,80 zł za cały okres. Koszty podróży ponosi uczestnik kolonji. Należy zabrać ze sobą legitymację członkowską Koła Młodzieży PCK.

— Harcerze warszawscy w Toruniu. Wczoraj zwiedzała zabytki naszego miasta 18-letnia Drużyna Harcerska z Warszawy, która w liczbie 13-tu uczestników z drużynowym hm. Papińskim na czele, przybyła do Torunia

Wisiał na 8-miu, dwu i jedno-osobowych kajakach. Harcerze wyjechali popołudniu na Pojezierze Brodnickie, gdzie w obozie 18-tej drużyny nad jeziorem Patenczynym spędzą cały lipiec.

— W lipcu zakwitła w Toruniu jabloń. W ogrodzie owocowym właściciela kina „Palace” p. Dąbrowskiego kwitnie od kilku dni jedna z gałęzi dojrzewającej już jabloń. Gałąź okryła się pięknym, białym kwieciami. Zjawisko to, nader rzadko o tej porze roku spotykane, jest prawdopodobnie wynikiem wczesnych tegorocznych upałów.

— Towarzystwo Pszczelarzy na Toruń i okolice urzędują swe miesięczne zebranie w dn. 8 lipca br. o godz. 15 w pasieccie st. ogniomistrza Chojackiego, fort Czarnockiego, ul. Lubicka. Upraszają się o liczny udział członków Towarzystwa. Sympatycy mile widziani.

— Wesoła wycieczka wyrusza do lasów otłoczyńskich w dniu 8 bm. o godz. 9 rano parostatkiem z przystanku p. Dittmanna (wyłot ulicy Łaziennej). — Wycieczkę organizuje Grono Przyjaciół i pomorskiej drużyny harcerzy i Towarzystwo Śpiewu „Lutnia”. Humor — niespodzianki — dancng. Ceny: 1 zł dla dorosłych, dla dzieci i młodzieży 50 gr. Bilety do nabycia na przystanku przed odjazdem.

— Miłośnicy sportu wodnego. Zgłoszenia do sekcji wioślarek Klubu Wioślarskiego, Toruń przyjmuje przewodnicząca sekcji p. Klemensówna Bronisława, Toruń, Mostowa 12.

— Z urzędu stanu cywilnego. W dniu 4 bm. zmarli: Sabina Greliewicz, lat 10; Adolf Eichhorst, lat 61; zawarli związek małżeński: nauczyciel Alojzy Ignatowski z Urszulą Szajlajdzianką; zgłosili urodzenia: mistrz ślusarski Edmund Katryński (córke), siodlarz Jan Michalski (syna), kupiec Jan Betański (syna) i robotnik Karol Czapiński (syna).

Działka z Niemiec przybywa na wakacje do Polski

Toruń opiekuje się najmiłszymi gośćmi

Sezon kolonijny Związku Obrony Kresów Zachodnich trwa już w całej pełni. Przez Toruń codziennie przewijają się transporty kolonijne z Niemiec, Gdańska, Śląska i Prus Wschodnich, aby po uciążliwej podróży wylądować na przygotowanych przez Komitety Towarzystwa Pomocy Dzieciom i Młodzieży Polskiej w Niemczech i Związku Obrony Kresów Zachodnich kolonjach. Panie z komitetu kolonijnego z matczyną gorliwością opiekują się na dworcach toruńskich małymi gośćmi i nakarmionych i pokrzepionych wysyłają w dalszą podróż.

W dniu 4 lipca przejeżdżały trzy transporty młodych kolonistów. O godz. 18 wyjechała po chwilowym pobycie partja 8 dzieci z Mazowsza Pruskiego do Ustronia na Śląsku Cieszyńskim. O godz. 19 Komitet kolonijny w osobach pp. dyr. Olecha, insp. Zdrójkowskiego, inż. Zawirskiego i p. Rosińskiego, kierownika kolonji toruńskiej powitał 40 chłopców z Lipska i Weimaru, którzy zamieszkali w przygotowanych lokalach

w 9 szkole powsz. przy ul. Sienkiewicza. Specjalnie i bezinteresownie przez Dyrekcję Tramwajów Miejskich przygotowanymi wozami chłopcy przyjechali do szkoły, gdzie przyjął ich p. dr. Wierzbicki, naczelny lekarz Ubezpieczalni Społecznej w Toruniu i przewodniczący sekcji gospodarczej Komitetu Kolonijnego, oraz ks. dr. Jank, przewodniczący sekcji opieki. Witając dzieci, przemówili w serdecznych słowach pp. dyr. Olech i ks. dr. Jank.

W międzyczasie na dworcu głównym bawił w przejeździe transport 40 dzieci z Ziemi Malborskiej w drodze na kolonie w Grodnie i Ożorkowie. Dziećmi zajęły się gorliwie i ofiarne panie Zofja Kuczyńska, St. Ostrowska i Mirka Galdyńska, przygotowując zgłodniałym przybyłym kolację i opiekując się nimi do chwili wyjazdu w dalszą podróż.

Jak widzimy, Komitet Kolonijny stara się w miarę sił o powierzonych sobie pupilów. Oby i całe społeczeństwo odnosiło się do zrozumienia do ważnych zadań akcji kolonijnej Z. O. K. Z i starania te jak najszczerzej poparło.

Klub Sportowy „Strzelec” w Toruniu i jego zadania

Na terenie m. Torunia powstał Klub Sportowy pod nazwą Toruński Klub Sportowy „Strzelec” powołany do życia przez ludzi, którzy postawili sobie za zadanie uprzystępowanie uprawiania sportów jak najliczniejszemu zastępom sportowców i ludzi, dotychczas nie biorących udziału w sporcie.

Zadaniem Klubu jest, aby nie tylko członkowie Klubu mogli uprawiać gry sportowe i treningi, ale żeby każdy, nawet niestowarzyszony, mógł korzystać bezpłatnie z boiska, zaprawiać się do sportu, ćwiczyć się w grze w piłkę nożną, siatkówkę, koszykówkę itd.

W pierwszym rzędzie Klub będzie pracował nad podniesieniem poziomu wychowania fizycznego i nad rozwojem lekkoatletyki, dając do skoordynowania rozstrzelonych wysiłków w tym kierunku, podjętych przez poszczególne jednostki i organizacje.

W tym celu na walnym obraniu w dniu 16 czerwca ukonstytuował się Zarząd Klubu w składzie: prezes inż. K. Mackowski, wiceprezes inż. J. Głowacki, inż. T. Wallner, sekretarz Stefan Olech, skarbnik T. Hordyński, członkowie: Leonard Kruszelnicki, Marja Lewandowska, St. Mroszczak, prof. Br. Suchocki, dr. St. Bizyga, J. Klimiuk.

Podgórze

Rada miasta Podgórze w holdzie śp. ministrowi Bronisławowi Pierackiemu, W ub. sobotę odbyło się nadzwyczajne posiedzenie Rady miasta, na którym na wniosek Zarządu miejskiego uchwalono jednogłośnie przemianować jedną z głównych ulic, mianowicie ulicę Parkową na ulicę Bronisława Pierackiego, Radni i członkowie Zarządu miejskiego wysłuchali przemówienia p. burmistrza Stamirowskiego stojąc, pozem oddali śp. Ministrowi hold przez jednominutowe milczenie.

Program obchodu „Święta Morza”. Pod przewodnictwem prezesa Komitetu Org. p. wiceburmistrza Szpiery odbyło się dnia 3 bm. w gmachu Magistratu zebranie przedstawicieli organizacji społecznych, wojska i obywatelstwa, na którym ustalono następujący program urocz-

ności obchodu „Święta Morza”. Sobota, dnia 7 bm. o godz. 20-tej zbiórka towarzystwa przed ratuszem, skąd wyruszy capstrzyk z orkiestrą wojskową ulicą Marszałka Piłsudskiego do miasta. W niedzielę o godz. 10,45 zbiórka towarzystwa ze sztandarami na cmentarzu kościoła parafialnego celem wzięcia udziału w uroczystym nabożeństwie, które odbędzie się o godz. 11-tej.

Po nabożeństwie nastąpi pochód na rynek, gdzie wygłoszą przemówienia p. burm. Stamirowski oraz p. por. Dubiel, Towarzystwo Śpiewu „Halka” odpiewa kilka utworów chóralnych. O godz. 14-tej koncert na rynku, pozem wyruszy orkiestra na poligon artyleryjski obok Zakładów miejskich, gdzie odbędzie się festyn ludowy. Na zakończenie odbędzie się pochód przez miasto. Dr. S.

KINO „LIRA”

KAPITAŁNY PROGRAM!

Bomba śmiechu i humor! Buster Keaton zabawny, Flip i Flap zabawniejsi, Pat i Patachon najzabawniejsi, jednak wszyscy oni, nie wytrzymują porównania z najznakomitszym komikiem Anglii, jakim jest niezrównany i przezbawny, nowy gwiazdor ekranu **Bobby Hawes** w najdowcipniejszej komedji, wywołującej salwy niemiłknącego śmiechu.

UCIECZKA PRZED ŚLUBEM

(LORD BABS)

Dowcip! Humor! Śmiech do łez!

Doskonały Nadprogram!

Początek 5, 7 i 9. W niedzielę i święta 3, 5, 7 i 9

Supetu im niebrak

Wczorajsze „Słowo Pomorskie” wystąpiło z wielką, tłustymi czcionkami drukowaną zapowiedzią, że postanowiło ufundować braciom Adamowiczom album pamiątkowy z ich pobytu w Toruniu. Z zapowiedzi tej wprawdzie przebiega więcej dbałości o autoreklamę, niż istotnej chęci ofiarowania bohaterom lotnikom milej pamiątki, ale jest to ostatecznie sprawa autorów tego skądinąd dobrego pomysłu.

Sposób podejścia jednak do jego realizacji jest tego rodzaju, że musi wywołać jak najbardziej katagoryczne zastrzeżenia.

Oczywiście wolno „Słowu Pomorskiemu” czynić podarunki.

Ale podarunek taki jest godny pochwały tylko wtedy, jeśli jest uczyniony z własnej kieszeni. A tymczasem apel „Słowa Pomorskiego” kończy się wezwaniem do składek na ten cel, które przyjmuje administracja tego pisma.

O ile wtemy, wszelkie publiczne zbiórki muszą mieć zezwolenie władzy administracyjnej. Bo to w ostatnich czasach zadużo namnożyło się spryciarzy, kwestujących na najrozmaitsze cele, przeważnie z pożytkiem przedewszystkiem dla samych kwestarzy. Bylibyśmy ciekawi usłyszeć, czy „Słowo Pomorskie” ma takie zezwolenie na zbiórkę? Tembardziej jesteśmy ciekawi, że ufundowanie albumu pamiątkowego nie wymaga przecież tak wielkich funduszy, aby trzeba było uciekać się do publicznej na ten cel zbiórki.

Do tego zastrzeżenia dochodzi drugie, daleko poważniejsze.

Kto upoważnił „Słowo Pomorskie” do występowania w imieniu Torunia? Jakiem prawem podsywa się to pismo pod dostojne miano tego grodu?

Tego jest już stanowczo zawiłe. Chce „Słowo Pomorskie” ofiarować album — dobrze, niechaj je ofiarowuje... Ale tylko w imieniu własnym, co najwyżej w imieniu swoich czytelników.

Podsywanie się pod godło miasta, które ma wątpliwy zaszczyt gościć to pismo w swoich murach, wciąganie jego nazwy do swych kombinacyjek i reklamy swego kramiku, jest niebywałym tupelem, jeśli nie wręcz — bezczelnością.

Mamy nadzieję, że przeciw tej bezczelności zaprotestują przedewszystkiem ci, którzy Toruń reprezentują, a więc zarządcy miasta.

Przewidywany przebieg pogody w dniu 6 lipca b. r.

Stopniowe polepszenie się stanu pogody. Zachmurzenie zmienne, malejące, z zanikającymi przelotnymi opadami, głównie we wschodniej połowie kraju. Słabnąco wiatry północno-zachodnie.

DZWIĘKOWY PALACE MICKIEWICZA NR. 77

Posagowa piękno Nils Asther, urodziwy Kay Francis, oczarują, oślnią i zachwycają w potężnym filmie miłosnym p. t.

Burza o brzasku

Reżyser: RYSZARD BOLESŁAWSKI. Historia kobiety, która stworzona była dla miłości! Przepiękna melodia! Cudowna treść! Gigantyczny sceny masowe!

Na scenie!!! Nadprogram Na scenie!!!

Występy artystów teatrów warszawskich. Wjalka rewja p. t.

„Bez nas by nie było rewji”
Udział biorą: Niuta Bolska, Ela Golebiowska, Wacław Zdanowicz i Czesław Grocholski.

Pocz. o g. 5, 7 i 9. W niedz. i święta o g. 3, 5, 7 i 9.

Kino ŚWIATOWID

DZIS PREMIERA!

Frapujący dramat kryminalno-detektywny, pełen napięcia, emocji i wrażeń arcyciekawej akcji i porywającej treści p. t.

ZEMSTA DR. FU MANCHU

PO RAZ PIERWSZY W TORUNIU

w głównych rolach:

Warner Oland, Jean Arthur, N. Hamilton.

Doskonały nadprogram

Początek punktualnie o godz. 5, 7 i 9-tej

Powiększenie gminy miejskiej. Rozporządzeniem ogłoszonym w ostatnim Dz. Ustaw została włączona do obszaru gminy miejskiej w Podgórzu gmina wiejska Piaski. Gmina Piaski liczy 617 mieszkańców. Przez włączenie jej do Podgórza nastąpi usprawnienie administracji obu gmin, gdyż istniejący do tej pory współcelowy związek nie mógł sprostać wszystkim potrzebom ludności.

Z zagadnień bydgoskich

Sprawy, o których mówiono i mówi się

Wielkiem i doniosłym zagadnieniem w polityce komunalnej Bydgoszczy jest sprawa rozbudowy miasta i złączona z tem kwestja budowy ulic, oświetlenia, kanalizacji i publicznej komunikacji. Jesteśmy miastem trochę anormalnym. 120.000 obywateli zamieszkuje 65 km kw. Mamy 195 km ulic. Z tego 120 km umocnionych mniej czy więcej wybrednie, a 75 km dróg gruntowych o charakterze najwyraźniej wiejskim. Stąd uzasadnione żale różnych dzielnic miasta o przyspieszenie tempa rozbudowy z jednej strony, a z drugiej strony niemożliwość finansowa miasta wykonania tych prac w żądanym tempie. Dużo już na tych przedmieściach zrobiono, ale nie tyle, aby to mogło zadowolić zarząd miasta i mieszkańców tych przedmieść.

Osobną kwestję w rozbudowie miasta stanowi dziedzina publicznej komunikacji. Mamy jak powiedziano wyżej 195 km ulic. Przestrzeń pomiędzy granicami miasta od zachodu na wschód wynosi ponad 16 km, a południe - zachód 10 km. Na tej olbrzymiej przestrzeni mamy zaledwie 12,1 km publicz-

nej komunikacji, którą stanowią miejskie tramwaje. Cyfry powyższe są tak wymowne, że konieczności i to szybkiej konieczności rozbudowy komunikacji publicznej osobno uzasadniać nie trzeba.

Wewnątrz miasta istnieją dwa światy wskutek przecięcia miasta przez rzekę Brdę. Połączenie mostami Czyżkówka z Jachciami z jednej strony, a Promenady i ul. Toruńskiej z drugiej strony miasta, jest nieodzowną koniecznością.

W Bydgoszczy odznaczono 51 osób za pracę przy realizacji Pożyczki Narodowej

W ub. wtorek w sali posiedzeń Rady Miejskiej w Bydgoszczy odbyło się uroczyste wręczenie dyplomów i odznak obywatelom, którzy pracą swą bezinteresowną przyczynili się do realizacji Pożyczki Narodowej w Bydgoszczy.

Uroczystość zaszereżyli swą obecnością p. starosta Stefański, p. prezydent Barciszewski i naczelnik Urzędu Skarbowego p. Pawłowski.

Po przemówieniu p. prezydenta Barciszewskiego odznaki i dyplomy otrzymali pp.: L. Barciszewski — prezydent miasta, dyr. dr. Kasperowicz Konrad, dyr. dr. Romański Mieczysław, dyr. Wodą Stanisław, dyr. dr. Hordyński Władysław, dyr. Gulez Bolesław, dyr. Brustman Marjan, dyr. Drewek Jan, Ljsowski Zygmunt, kier. Urz. Skarbowego I. mec. Sioda Zygmunt, radczyni Teskowska Wincetyna, Matecki Edmund, kupiec, Grześkowiak Józef, mistrz malarzski, Sentkowski Maksymilian, kupiec, Paszke Amand, właśc. nieruchomości, dr. Dulęba Zbigniew, adwokat i notariusz, inż. Ljsiecki Piotr, red. Formański Leon, red. Bigoński Edmund, dyr. Pawłowski Edward, mgr. Baumann B., prokurent firmy Bacon Export, dyr. Tymowski Jan, dyr. Weber Władysław, Pasiński Roman, referendarz miejski, Gaworzewski Aleksy, urzędnik skarbowy,

Realizacja postulatów Obradźciałaczy gospodarczych BB. w Bydgoszczy

Za kilka tygodni powstanie Spółdzielnia Mleczarska

Wczoraj odbyło się zebranie właścicieli małych nieruchomości przy B. B. W. R. w Bydgoszczy. Obrady zajął prezes Związku p. Sarnowski, witając członków, oraz radnych miasta pp. inż. Kancelerza, dyr. Kuklińskiego i mec. Dembińskiego. Po odczytaniu protokołu z ostatniego zebrania obszerny referat wygłosił p. inż. Kancelerz, przedstawiając zebranym całokształt prac zjazdu działaczy BBWR w Poznaniu.

Prelegent referował ponadto sprawę utworzenia przy Związku właścicieli małych nieruchomości w Bydgoszczy Spółdzielni Mleczarskiej.

W obszernej dyskusji nad temi kwestjami zabierali głos m. in. pp. Sarnowski, Kardas, Ptaszyński, Malinowski i dyr. Kukliński. W wyniku żywej dyskusji postanowiono przystąpić do utworzenia takiej spółdzielni i jednogłośnie wybrano komitet organizacyjny w osobach pp. Sarnowskiego, dyr. Kuklińskiego, inż. Kancelerza, Kardasia, Głowackiego i Karweckiego.

Komitet opracuje statut, zbada warunki i możliwości stworzenia spółdzielni, opracuje kosztorys założenia mleczarni oraz wysokość udziałów.

Komitet zwoła w najbliższym czasie walne zebranie celem ogólnego omówienia tego zagadnienia wyboru Zarządu oraz Rady Nadzorczej Spółdzielni.

Zkolei p. mec. Dembiński wygłosił b. obszerny referat na temat ustawy o ochronie lokatorów. Ponadto sekretarz p. Henryk Głowacki referował o podatku od nieruchomości.

W wolnych głosach poruszono szereg kwestyj natury wewnętrznej.

lach spożycia, chłodzenia i konserwowania artykułów żywności oraz stosowany do tych celów we wszelkich zakładach wyrobu, uzyskiwania, przetwarzania, przechowywania, spożywania i sprzedaży artykułów żywności, musi być barwiony. Lód naturalny nie może być barwiony.

— Z Muzeum Miejskiego. Ostatnie dni pozostałe do zamknięcia wystawy sztuki religijnej Grupy Art. Wielkopolskich „Plastyka” zgromadza niewątpliwie w Muzeum tych wszystkich, którzy wystawy nie widzieli. Wystawa zostanie zamknięta w niedzielę, dnia 8 lipca br.

— Z kroniki wypadków. Nieszczęśliwemu wypadkowi uległ wczoraj 16-letni uczeń sławski Adolf Borowski, zam. przy ul. Karpaczej 32, Borowski pośliznął się tak nieszczęśliwie na schodach, że upadł na twarz, łamiąc sobie kość nosową. — W szpitalu udzielono chłopcu pierwszej pomocy.

Do Lecznicy Miejskiej odwieziono również 17-letnią Wandę Lorkównę, zatrudnioną w fabryce wyrobów metalowych p. Cisewskiego (ul. Sobieskiego 9). Dziewczyna zasłabła nagle na ulicy, śpiesząc rano do pracy. Powodem zaśląbnienia — jak się okazało — było ogólne wyczerpanie.

— O książkę dla żołnierza. P. Stefan Proczkowski złożył w Redakcji „Dnia” 34 egzemplarze „Światowida” i 72 egzemplarze „Ilustracji” dla bibliotek żołnierskich P. C. K.

— Z Bydgoskiego Tow. Ogrodniczego. Przy Towarzystwie założono kasę pomocy lekarskiej. Składka miesięczna wynosi 1,50, wpisowe 3. Kasa rozwija się b. dobrze. Blizszych informacji udziela p. St. Kalka (ul. Śniadeckich 35).

— Firma jest członkiem LOPP. W ostatnim czasie zauważyliśmy szereg firm handlowych, w których widnieją tabliczki z napisem: „Firma jest członkiem LOPP”. Postęp wielki. Ukoronowaniem wysiłku Obwodu Miejskiego LOPP jest tworzenie komitetów domowych obrony przeciwlotniczo-gazowej, które w czasie alarmu lotniczego zapewnią mieszkańcom spokój, a w czasie ewentualnej wojny lotniczo-gazowej zmniejszą niebezpieczeństwo i uchronią ludność od paniki. Wszelkich informacji udziela oraz przyjmuje na członków Sekretariat Obwodu Miejskiego LOPP ul. Grodzka 25 pokój 3, tel. 600.

Konkursowe strzelanie myśliwskie w lasach pod Chojnicami

Zachodnio-Pomorski Klub Myśliwski w Chojnicach dorocznym zwyczajem urządził w niedzielę dnia 1 bm. popołudniu w lasach krojantowskich konkursowe strzelanie myśliwskie. Przy stosunkowo licznych udziale członków i gości, strzelano ze sztucera myśliwskiego do różnych tarcz i z fuzji do talerzyków. Między strzelcami zabrakło niestety mistrza pomorskiego p. Konstantego Łyskowskiego z Komorowa, który w strzelaniu tem, jak wykazują wyniki, natrafiłby na silną konkurencję. Rezultaty były następujące:

W strzelaniu do tarczy pierścieniowej na 80 m. p. Jan Górski z Kamienicy zdobył 28 punktów, p. Rudolf Fischer z Jarcewa 21 punktów, p. Tadeusz Lerchenfeld z Zycha 17 punktów. Do rogacza stojącego na 80 m. p. Rudolf v. Fischer z Jarcewa zdobył 27 punktów, p. dr. Jan Łukowicz z Chojnio 27 pkt., p. Alojzy Pruszek z Krojant 22 pkt. Do dzika biegnącego na 80 m. p. Alojzy Pruszek z Krojant zdobył 26 pkt., p. dr. Łukowicz z Chojnio 24 pkt., p. Rudolf Fischer z Jarcewa 22 pkt.

Po zliczeniu wszystkich punktów w strzelaniu ze sztucera p. Rudolf Fischer z Jarcewa otrzymał złoty medal; p. dr. Jan Łukowicz z Chojnio srebrny medal, p. Alojzy Pruszek z Krojant brązowy medal.

Potem przystąpiono do najciekawszego i najbardziej emocjonującego strzelania do talerzyków. Strzelano serjami po 5 do 20 talerzyków na 15 metrów. Otrzymali pierwszą nagrodę (złoty medal) p. Witold Sikorski z Leśna, drugą nagrodę (srebrny medal) p. Alojzy Pruszek z Krojant, trzecią nagrodę (brązowy medal), p. Jerzy Zdzitowiecki z Małej Komorzy.

Następnie strzelano do tarcz honorowych z sztucera do tarcz zwykłych z browninga oraz z broni małokalibrowej.

Informator dla przyjeżdżających do Bydgoszczy

Odjazd pociąg. z Bydgoszczy

Toruń—Warszawa 2.37 6.50 8.05 9.57 12.54 13.55 15.30 15.58 18.01, 19.58 21.35 (transytowy). 23.16

Tczew—Gdańsk—Gdynia 0.40 3.10 3.56 5.50 7.35 12.06 12.13 12.59 13.13 15.36 17.17 20.03, 20.10

Kościerzyna—Gdynia 8.13 15.45

Rynkowo 16.10 20.25 (w niedzielę i święta od 20. V. — 2 IX.)

Nakło—Piła 0.01 6.15 10.35 14.45 19.46

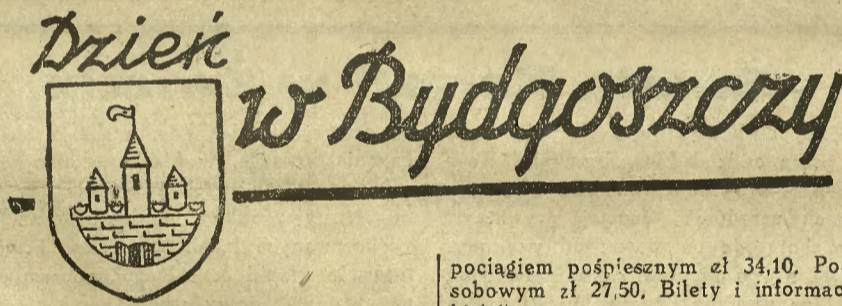
Unisław—Brodnica 4.55 8.11 13.45 16.10 21.50

Inowrocław—Poznań 2.35 3.50 6.20 11.45 13.40 16.28 18.10 20.40 22.25 23.15

Wągrówiec—Poznań 5.00 10.32 13.26 18.54 Inowrocław—Karsznice—Herby Nowe 13.40 23.15

Restauracje i Kawiarnie:

Restauracja i Cukiernia Berendt, Wyborowa kuchnia, wspaniałe ciastka.

— Dyżur nocny aptek od dn. 2 bm. do 9 bm. pełnią: Apteka pod Niedźwiedziem ul. Niedźwiedzia 11. tel. 50 i Apteka pod Koroną, ul. Dworcowa 48. tel. 3-01.

REPERTUAR KIN.

ADRIA: „Przygoda o północy”.
 APOLLO: „Mistigr”.
 BAŁTYK: „Miasto cudów” i „Biała niewolnica”.
 KRISTAL: „Miłość w aucie”.
 MARYSIENKA: „Złoty książę” i „Dwa oblicza”.
 REWJA: „Niepotrzebna matka” i „Faworyta maharadży”.

Kalendarz zebrań

— Tow. Oświatowo - Religijne im. św. Ignacego. Roczne walne zebranie w niedzielę, dn. 8 bm. o godz. 15. Referat wygłosi p. red. Nowakowski.

— Zw. Strzelecki, Oddział Bydgoszcz-Miasto Nr. 6. Zebranie miesięczne w piątek, dn. 6 lipca o godz. 17 w świetlicy Z. S. przy ul. Jagiellońskiej m. 15.

— Zw. Rezerwistów, koło nr. 2. Plenarne zebranie dn. 6 bm. o godz. 20 w Resursie Kupańskiej.

— Tow. Obywateli i Miłośników Jachcic. Zebranie plenarne w sobotę, dn. 7 bm. o godz. 20-tej w lokalu Orczykowskiego. Komplet członków pożądan.

— Stow. Podoi, w st. sp. i b. zaw. Miesięczne zebranie w piątek, dn. 6 bm. o godz. 19 w lokalu Lengina przy ul. Długiej. Z powodu zjazdu delegatów i imprezy lotowej obecność członków konieczna.

— Tow. Hodowli Gołębi Poczty, 02 „Jaskółka” O. K. 8. Zebranie plenarne w sobotę, dn. 7 bm. o godz. 20 w lokalu p. Szarafińskiej, róg Hetmańskiej i Kaszubskiej.

— Bydgoski Klub Pływacki „Wodnik”. Zebranie plenarne w piątek, 6 lipca o godz. 19,30 w hotelu Lengina. Na porządku obrad: budowa szatni, mistrzostwa okręgu w Toruniu i inne b. ważne sprawy.

Z miasta

— Do Gdyni na kąpiel w morzu wszyscy jadą za zł 8,60 w obie strocy specjalnym pociągami „Orbisu”. Odjazd dnia 8 bm. o godz. 1 w nocy Gdynia przyjazd godz. 5. Wyjazd z Gdyni 8 lipca o godz. 21. Bydgoszcz przyjazd godz. 1 w nocy. Grupy zgłaszające ponad 50 uczestników dostają do swej dyspozycji cały wagon. Bilety do nabycia w „Orbisie”.

— Do Worochty i Jaremcza na św. Huculszczyn od 4-go do 11-go lipca, wyjazd i powrót dowolny. Koszt przejazdu w obie strony

pociągami pospiesznymi z 34,10. Pociągami osobowym z 27,50. Bilety i informacje w „Orbisie”.

— Stow. Podoficerów w st. spocz. i był. zaw. W niedzielę, dnia 8 bm. wielka zabawa w lesie przy Szosie Gdańskiej od godz. 15 (za torem kolejowym po lewej stronie). W razie niepogody w następną niedzielę.

— Koło Śpiewackie Kolejarzy „Hasło” urządzi przy współdziałaniu orkiestry K. P. W. w niedzielę, dnia 8 bm. w ogrodzie „Strzelnicy” przy ul. Toruńskiej wielki koncert połączone z zabawą taneczną. Chórem „Hasło” dyryguje p. prof. L. Jaworski, orkiestra K. P. W. kapelmistrz p. Szulc. Początek koncertu o godz. 16-tej.

— Zarząd m. Bydgoszczy komunikuje, iż w najbliższym Oredowniku miasta Bydgoszczy utkaże się rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej o barwieniu lodu sztucznego, według którego to rozporządzenia lód sztuczny wprowadzany do sprzedaży i innego obiegu w ce-

Pożegnanie Starosty Powiatowego i Grodzkiego dr. Józefa Nowaka

Wiadomość o przeniesieniu dotychczasowego starosty bydgoskiego dr. Józefa Nowaka na wyższe stanowisko do Warszawy wywołała w Bydgoszczy szczery żal. Chociaż stosunkowo krótko przebywał dr. Nowak w naszym mieście, to jednak dzięki swej pozytywnej pracy, serbia prawdziwego Polaka i katolika, zdołał sobie zjednać wszystkich tych, którzy dobro ogółu a tem samem dobro Państwa stawiają na pierwszym miejscu. Aby dać wyraz głębokiego podziękowania za jego twórczą pracę, zebrał się na uroczystości pożegnalnej w sobotę dnia 30 czerwca br. w sali „Hotelu pod Orlem” przedstawiciele wojskowości — pp. gen. Thommee, pułk. Pomazański, duchowieństwa — ks. Hamerski, ks. Laczkowski, rolnictwa — dyr. Radziwiński, Swinarski, Rady Grodzkiej BBWR. — na miasto Bydgoszcz, dr. Nieduszyński, Rady Powiatowej BBWR. — przez Czaczka, oficerowie policji z komisarzem Kotacińskim, przedstawiciele miast w powiecie, wójtowie, urzędnicy Starostwa, Wydziału Powiatowego i Powiatowej Kasy Oszczędności oraz grono obywateli.

Podczas skromnego posiłku przemawiał: wicestarosta Czubiński w imieniu wszystkich

urzędników, gen. Thommee w imieniu wojska, komisarz Kotaciński w imieniu Policji Państwowej, ks. Hamerski jako członek Wydziału Powiatowego i imieniem duchowieństwa, dyr. Radziwiński w imieniu Związku Ziemiaków i Wilkp. Tcw. Kótek Rolniczych, wójt Kiestrzym w imieniu wszystkich wójtów i obywateli swego obwodu, radca Regannee w imieniu Stow. Techników, ks. Laczkowski w imieniu parafjan nowobudujących się kościoła w Brzozie, burmistrz Waurzyński w imieniu wszystkich burmistrzów powiatu i miasta Fordonu.

Z przemówień tych wynikało, jak wielką sympatią i poważaniem cieszył się na terenie miasta i powiatu starosta dr. Nowak.

Podniesiono jego zasługi około rozwoju powiatu: motoryzację kolejki powiatowej, przebudowę szpitala powiatowego, budowę kościoła parafjalnego w Brzozie, projekt elektryfikacji powiatu bydgoskiego itd. itd.

Wzruszony do łez, starosta dr. Nowak podziękował wszystkim obecnym za okazaną współpracę i życzliwość.

Uroczystość pożegnalna wywarła na obecnych potężne wrażenie.

Dzięk w Grudziądzu

— Nocny dyżur aptek: od dnia 30 czerwca do 7 lipca rb. apteka pod „Orlem“, ul. 3-go Maja 37, tel. 360, oraz apteka pod „Gryfem“, ul. Lipowa 33, tel. 124.

REPERTUAR KIN

„APOLLO“ — wyświetla najnowszy film polski, osnuty na tle cygańskiego romanu „Oczy czarne“ p. t.: „Hanka“. W rolach głównych Ina Benita oraz Zbigniew Staniewicz. Poza tem nadprogram.

„GRYF“ — najpotężniejszy film ostatnich czasów wytwórni Rosfilm Moskwa p. t. „Orły na uwiezi“ (Małygin). Film osnuty na tle wypraw polarnych. W roli głównej artystki teatru narodowego Moskwy. Orkiestra filharmonii leńingradzkiej. Nadprogram: Kronika Pat-a i Tygodnik Foksa.

„Orzeł“ — wyświetla podwójny program: 1) „Ludzie bez jutra“, 2) „Maharadza Ram-puru“.

Informator dla przyjezdnych

w Grudziądzu

POLECAMY HOTELE, RESTAURACJE I KAWIARNIE:

„Królewski Dwór“: Rynek 3/4 najwspanialszy hotel Pomorza, pierwszorzędną restauracja, kawiarnia i winiarnia.

„Hotel Centralny“, Plac 23 Stycznia 12 — solidna restauracja garaż.

POLECAMY FIRMY:

Apteka pod „Lwem“, ul. Pańska, poleca się Szanownej Publiczności.

„Luznik“ (Franciszek Lietz, Plac 23 Stycznia 21) poleca na dogodnych warunkach rowery maszynowe do szycia, radio-odbijniki, patefony, kuchenne naczynia aluminiowe, wyżymacz

Z miasta

— Święto pułkowe. Dowódcą i Korpus Oficerski 64 p. p. zawiadamiają, że doroczne święto pułkowe obchodzone będzie poza garnizonem w miejscu postoju pułku na koncentracji letniej. Osobne zaproszenia nie będą wysyłane.

— Major Piątkowski, kwatermistrz 64 p. p. kieruje obozem letnim harcerzy miejscowego Gimnazjum Humanistycznego, który znajduje się koło Żywca. W ostatnią środę wieczorem osobnym wagonem bezpośredniej komunikacji wyjechała grupa harcerzy z Grudziądza w kierunku Łaskowice — Herby — Katowice — Żywiec, w której żegnana przez dyrektora gimnazjum p. Kernerę, grono profesorskie oraz rodziców harcerzy.

— Wdział Gier i Dyscypliny w Bydgoszczy nałożył na „G. K. S. Pepego“ za niewłaściwe odezwanie się na meczu piłkarskim w Toruniu do sędziego karę 50 zł. grzywny i dyskwalifikację 4 najlepszych graczy na przeciąg 3 mies., i to: Maliszewskiego, Nawrockiego, Dondolewskiego i Józefowicza.

— Kat. Stowarzyszenie Polskie wyznaczyło swe najbliższe miesięczne zebranie na poniedziałek, dnia 9 bm. na godz. 19.30 do auli Główn. Mat. Przyrodn. celem wysłuchania wykładu p. prof. Daniłowicza i omówienia ważnych spraw.

— Znalezione po drugiej stronie Wisły, za mostem kolejowym, portmonetkę z małą zawartością. Zgubę odebrać można w Komisariacie P. P. Powiatowej w Grudziądzu, przy ul. Młyńskiej nr. 19.

— Rok szkolny zakończył się w więzieniu karnym wspaniałą uroczystością w obecności p. prof. Gronieckiego, zast. Inspektora Szkolnego Wenera, prezesa i sekretarza Rady Grodzkiej B. B. W. R., radcy E. Kuszcza i ławnika Z. Mijala, naczelnika więzienia Fr. Kucharskiego, ks. kuratusa E. Sowińskiego, przedstawiciela naszego pisma i wielu gości.

P. prok. Groniecki wręczył więźniom 10 nagród w dowód ich pracy i pilności oraz dobrego zachowania się. Do szkoły więziennej, kierowanej przez nauczyciela p. Kraja, uczęszczało 120 więźniów.

— Członkowie BBWR, na zjazd legionistów w Krakowie! Kto z członków miejscowych Kół BBWR pragnie wziąć udział w Zjeździe Legionistów w Krakowie, zechce zgłosić się w Sekretariacie przy Placu 23 Stycznia. Karta uczestnictwa kosztuje 5 zł. od osoby.

— Zamknięcie drogi. Ulica Tuszewska Droga została dla dojazdów powozami zamknięta na czas trwania prac przy umocnieniu tej ulicy. Patrz dzisiejsze ogłoszenie!

— Wielkie manewry Straży Pożarnej. W poczet imprez „Tygodnia Strażackiego“ wchodzi od szeregu lat urządzane i organizowane przez tut. Straż Ogniową wielkie manewry Straży Pożarnej. W roku bieżącym manewry te będą zakrojone na jeszcze szerszą skalę niż w ubiegłym roku, bowiem przewidziany udział strażaków oraz sił pomocniczych wynosić będzie około 800 osób, gdy tymczasem w roku 1933 udział w manewrach brało 525 osób. W skład zespołu tegoż rocznego wchodzić będą poza strażą grudziądzką straż pożarna rejonu I. oraz rejonu VI, wszelkie zakłady cywilne i strażę wojskową. Poza tem w manewrach udział wezmą pokrewne organizacje społeczne.

Przygotowania do manewrów są w pełnym toku, przy czem nader trudnym zadaniem jest wyznaczenie odpowiedniego terenu, aby móc odpowiednio rozlokować 800 osób ćwiczących oraz dać możliwość obserwacji przebiegu manewrów publiczności.

— Fabryczka pieniędzy w Małym Tarpnie. Na początku maja rb. odkryto w Małym Tarpnie przy ul. Nowowiejskiej fabrykę monet jednoczłonkowych. Fabrykantami byli niejaki Stefan

Paprocki i Leopold Kuligowski, obaj z Małego Tarpna, których aresztowano. Zasiędl oni dnia 5 bm. na ławie oskarżonych Sądu Okręgowego w Grudziądzu. Rozprawa która toczyła się pod przewodnictwem wiceprezesa S. O. dr. Hąlskiego, potwierdziła, że Paprocki wyrabiał fałszyki i puszczał je w obieg, oraz że pomocnym był mu w tej „pracy“ Kuligowski, do czego też obaj się przyznali. Paprocki bronił się tem, że wyrabiał fałszywe jednoczłonkowe poto, aby upiększyć niemi kasetkę syna (1) Trybunał był jednak innego zdania, gdyż oskarżeni puszczały wyrobione fałszywe monety w obieg, co stwierdzono przez świadków i za co Sąd Okręgowy wymierzył im zasłużoną karę każdemu po 2 i pół roku więzienia, zaliczając areszt śledczy. Kuligowski był poprzednio już dwukrotnie karany za paserstwo. Zasadzeni zostali odstawieni do więzienia wprost z sąli rozpraw sądowych.

— Co skradziono? — Portmonetkę z 52 zł. skradł nieznaną sprawca Gertrudzie Prabuckiej ul. Moniuszki 6, kocioł miedziany wart. 70 zł. Alfonsowi Łykowskiemu (ul. Mickiewicza 21), — 200 kg. węgla i 3 mendle jaj za pomocą włamania się do piwnicy Ludwika Gżewskiej z ul. Chełmińskiej 73.

— Propagandowe regaty kajakowe, w niedzielę, dnia 8 bm. o godz. 15.00, odbędą się na Wiśle na torze regatowym długości 4.000 m. Przewiduje się szereg biegów w jedynkach i dwójkach turystycznych męskich oraz jeden bieg z obsadą mieszaną. Startować mogą członkowie wszystkich sekcji i klubów, jak również niestowarzyszeni, mieszkający w Grudziądzu. Zgłoszenia przyjmuje kierownik sekcji ul. Mickiewicza 14 oraz dyżurny.

Dział sportowy

— W najbliższą sobotę i niedzielę zapowiedziano sporo ciekawych zawodów sportowych.

— Wielobój korpusu podoficerskiego O. K. 8 o mistrzostwa zostanie rozstrzygnięty dn. 7 bm. i 8 bm. na dziedzińcu koszarowym i pływalni 64 p. p.

— Loty pasażerskie na awionetkach Gdańskie go Aeroklubu i inne imprezy lotnicze, zade-monstrowane na najbliższym tygodniu, odbędą się w niedzielę, dn. 8 bm. w godzinach popołudniowych.

— Propagandowe regaty kajakowe odbędą się w niedzielę o godz. 15 na Wiśle na dystansie 4.000 m, a składają się będą z szeregu biegów w jedynkach i dwójkach turystycznych męskich oraz z biegu z obsadą mieszaną.

— Wielkie wycieczki kolarskie są również zapowiedziane na najbliższą niedzielę, na godz. 14.30 na torze T. S. Olympja z udziałem najlepszych torowców polskich, na czele z Majewskim (mistrz Polski), Popończykiem i innymi,

„Święto Morza“ w Świeciu

Tegoroczny obchód „Święta Morza“, zorganizowany przez oddział Ligi Morskiej i Kolonjalnej, wypadł w Świeciu okazale. W dniu tym na gmachach urzędów i domach prywatnych popiewały chorągwie narodowe; od wczesnego ranka uwijali się po ulicy liczni kwestarze, zbierając datki na Fundusz Obrony Morskiej. Program obchodu zainicjował propagandowy przejazd orkiestry 18 pułku ułanów z Grudziądza, ulicami miasta, oraz koncert na placu Min. Pierackiego. Po południu zgromadziło się miejscowe obywatelstwo na koncercie wspomnianej orkiestry wojskowej, pod batutą kapelmistrza p. Makowskiego, w ogrodzie p. Władysława Chelstowskiego.

O zmroku zgromadziły się tysięczne rzesze ludzi po obu brzegach Wdy, tuż u podnóża historycznego zamku pokrzyżackiego, by być świadkami najefektowniejszej części uroczystości. Po przemówieniu p. mec. Buczkowskiego, przy blasku iluminowanej przystani, zamku,

po drugiej stronie Wdy, parku Kraj. Zakładu Psychiatrycznego, w blasku płonących stosów, wici, ogni sztucznych i bengalskich, nastąpiło puszczanie wianków na wodę oraz przejazd udekorowanych łodzi. Specjalna komisja premyjowała wianki oraz łodzie, poczem przyznała nagrody i dyplomy wedle następującej kolejności: wianki: 1) Stow. Pracowników Samorządowych; 2) Czesława Wołoszynówna; 3) Kazimierz Holc; 4) Roman Jeszke; 5) Edward Andrót; łodzie: 1) pracownicy Urzędu Pocztowego, za przedstawienie „Daru Pomorza“ zdobyli nagrodę wędrowną i pierwszą nagrodę pieniężną w kwocie 25 zł. Drugą nagrodę zdobyło Gimnazjum; 3) Związek Strzelecki; 4) Zakład Psychiatryczny; 5) Mazelewski.

Dalsza część uroczystości odbyła się w ogrodzie i lokalach p. Chelstowskiego, gdzie p. zast. starosty ogłosił wyniki konkursu wianków i Łodzi.

Nowy zastęp dyplomowanych drogerzystów

W dniach 17. 6. i 1. 7. 1934 odbył się w Szkole Drogeryjnej w Grudziądzu egzamin dyplomowanych pod przewodnictwem prezesa Komisji Szkolnej Obwodu III. Związku Drogerzystów Rzplitej Polskiej p. L. Ed. Hanczewskiego w obecności członków Komisji pp. Teofila Joachimczyka, W. Tuszyńskiego i Fr. Langiego. Z Decernatu Szkolnego przy Zarządzie Głównym Związku Drogerzystów Rzplitej Polskiej byli obecni pp. prezes K. Gadebusch oraz prezes L. Kasprzowicz z Poznania.

Do egzaminu zgłosiło się 30 kandydatów, a złożyło egzamin 25-ciu. Są to pp. Pawlikowski Tadeusz, Lubomski Witold, Balewska Edyta, Kalinowski Alojzy, Kłosowski Marcin, Lampart Henryk, Lange Heliodor, Leśniewiczówna Wiktoria, Piotrowicz Ludwik, Wenda Czesław, Weroocy Marja, Biliński Alfons, Lissowski Stefan, Balewski Horst, Barańkiewicz Stefanja, Bruski Jan, Gajewski Stefan, Grabowski Erwin, Küssner Hanz, Łukaszewski Paweł, Makowski Tadeusz, Misiak Franciszek, Radomska Marja, Reins Heins, Thielman Eitel.

Nagrodę za pilność i dobre postępy w nauce otrzymał od Decernatu Szkolnego p. Tadeusz Pawlikowski, a od Komisji Szkolnej p. Witold Lubomski, Szkoła Grudziądzka podarowała Związkowi Młodych Drogerzystów Rzplitej Polskiej, Obwód Toruński, piękne herbarjum.

Nowy rok szkolny w Szkole Drogeryjnej w Grudziądzu rozpoczyna się po wakacjach. Zgłoszenia należy kierować do prezesa Komisji Szkolnej p. L. Ed. Hanczewskiego.

Pod hasłem zwalczania nielegalnego handlu domokrajnego

W dalszym ciągu podjętej akcji Towarzystwa Kupców Samodzielnych w Grudziądzu zwalczania nielegalnego handlu domokrajnego oraz nielegalnych targów małych, odbyło się zebranie Komisji do walki z nielegalnym handlem domokrajnym dnia 4 bm. w lokalu p. Matuszewskiego o godz. 20. Na zebraniu tem członkowie Komisji zdali sprawozdanie z przebiegu lustracji targów małych, przeprowadzonej przez Komisję Sanitarną przy współdziałaniu organów Policji oraz uchwalili szereg wytycznych dla Komisji. Zebraniu przewodniczył p. S. Szubarga, a w Komisji reprezentowane były wszystkie branże kupieckie. Powzięto szereg uchwał w sprawie zwalczania nielegalnego handlu domokrajnego i targów małych.

Baczność, miłośnicy piłki nożnej!

W niedzielę, dnia 8 bm. o godz. 16 odbędzie się na stadionie miejskim zawody w piłkę nożną między miejscowym „G. K. S. Pepego“ a bydgoską „Polonią“ o mistrzostwo klasy A. Mecz ten jest ostatnim w tym sezonie o mistrzostwo. Gościom bydgoskim zależeć będzie na zdobyciu 2 punktów, a temsamem tytułu wicemistrza Pomorza.

Miejscowi wystąpią z nowymi graczami i starac się będą, poprawić swą pozycję w tabeli. Mecz zapowiada się bardzo ciekawie. Przedmecz także o godz. 12 między II drużyną Pepego a „Gryfem“ II — Toruń.

JAMES O. CURWOOD

„OSADNICY“

(Autoryzowany przekład Jerzego Marlicza)

Przymknął oczy, lecz myśli przebiegające przez głowę, nie budziły już ani głębszego żalu, ani tembardziej chęci placzu. Przyszłość przedstawiała się znacznie pogodniej niż poprzednio. Wierzył, że ojciec zniknął pościgu, że nie zlego go nie spotka, i że powróci niebawem. A jeśli nie powróci, to napisze, i wtenczas Pietrek sam do niego pojedzie, choćby na koniec świata.

Począł teraz marzyć o Monie. Nie mógł doprawdy istnieć miłszy temat. Przeżył nanowo walkę z ubiegłego dnia, i aż mu się błogo zrobiło na myśl, że jutro ponowią się kroki wojenne. Zaciskał nawet pięści malując z pamięci ciężką, krępa sylwetkę Alecka Curry, i jego odpychającą twarz.

Wtem uprzytomnił sobie, że Mona także wzięła udział w walce, z płonącymi oczyma i rozwichrzonym czarnym włosom. Zamieszkując stale w głąsy niewiele miał do czynienia z dziewczętami, lecz ta szczególnie przypała mu do serca. Wraz z nią ożyły wszelkie ideały tak starannie wpajane przez ojca. Dawnymi laty matka musiała wyglądać zu-

pełnie tak jak Mona, przynajmniej ojciec opisywał ją stale w barwach najbardziej pochlebnych.

Wtem poczuł pewien niepokój i prosto zrobiło mu się wstyd, bo, co tu długo gadać, Aleck Curry niewątpliwie wzięłyby górę, gdyby nie pomoc dziewczynki! Z przykrości Pietrek aż się na łóżku skręcił. Cóż stąd, że Aleck jest starszy, wyższy i cięższy, a Pietrek znów był wyczerpany długim marszem i postem. To wszystko nie równoważy przegranej.

Szczęście jeszcze, że ojciec nie był świadkiem tych zapasów! Ale Mona widziała! Widziała jak leżał na ziemi, prawie zupełnie bezsilny, i jak tamten drugi zamierzał sprawić mu hańbiące lanie. Dlatego skoczyła go ratować!...

Pozostawała mu tylko jedna rzecz do zrobienia, i w tej myśli znajdował pociechę. Wstanie wcześniej, zaraz z samego rana odnajdzie Alecka Curry, i tym razem bez niczyjej pomocy zbije go na kwaśne jabłko. Po dobrym śnie oraz solidnym śniadaniu znajdzie niewątpliwie dostatecznie sił.

Ani się spostrzegł jak zapadł w drzemkę. Wielka sowa śnieżna hukala przeciągle ze szczytu złamanej sosny w pobliżu tartaku; do wiewiórki-polatuchy przyłączył się jakiś kompan, więc we dwójkę harcowali po gontach, aż dudniło. Księżyc wspiął się wyżej, a w jego srebrnym blasku felen z lanią przecięli chyłkiem polang, o rzut kamieniem zaledwie od okna Pietrka.

Chłopak, niepomny tego co się dzieje wokół, przeżywał we śnie wzruszenia własne i znacznie silniejsze. Niespokojny jego umysł roił to o jednej przygodzie, to o drugiej. Wpierw umykał wraz z ojcem przed hordą zażartych wrogów, z których każdy miał rysy Alecka Curry. Potem znów, w obecności Mony walczył z tymże Aleckiem, a zmagał się z nim tak zaciekle, aż Szymon słysząc zdołu jak chłopak jęczy i jak się na łóżku przewraca, pocichu wszedł na drabinę by rzucić nań troskliwym okiem.

Surowy Szkot długo obserwował chłopaka przy bladym świetle księżycowym, i twarz mieniła mu się ze wzruszenia, by stać się wreszcie tkliwą i łagodną jak twarz kobiety. Nikt od wielu, wielu lat nie widział tak czułego wyrazu w rysach Szymona Mac Ouarrie.

— Zupełnie jakby to dopiero było wczoraj... — szepnął pocichu sam do sie-

bie, w chwili gdy drobna twarzyczka Pietrka leżała spokojnie w zgięciu szczupłego ramienia. — Zupełnie jakby wczoraj, Heleno...

Przebiegło go nagłe drżenie. Prostu wiedział, że zmarła matka znajduje się właśnie obok syna, że czuwa pochylona nad nim troskliwie. Ileż razy obserwował ją w ten sposób, podczas gdy oboje chronili się pod jego dachem, w ciągu tych najśrodszych, a zarazem jakże żalonych lat. Serce w nim wtenczas skrzepło, stracił bowiem wszelką nadzieję, zrezygnował z wszelkiego osobistego szczęścia, oddany wyłącznie pamięci ściganego przez policję druha, Donałda Mac Rae.

Zaledwie wczoraj!... A ileż ciężkich, nieskończenie długich i posępnych lat minęło od tej pory?... Zahartował się w ogniu cierpienia, jak żelazo hartuje się na stal. Dziś nadeszła zmiana. Zmiękła w nim dusza nanowo. Z drżącym sercem pocichu zeszedł z drabiny. Kochał Pietrka. Kochał go tak bardzo, jak niegdyś Helenę.

ROZDZIAŁ VIII. DWOJE DZIECI.

Pietrek przeczął o brzasku, mógł zatem obserwować jak się budzi do życia osada Pięciu Palców.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Ulgowy przewóz kolejną łodzi turystycznych wprowadza Min. Komunikacji w dniach najbliższych

Celem ożywienia turystyki wodnej Min. Komunikacji przyznało daleko idące ulgi na przewóz łodzi wioślarskich i żeglarskich, a także zaopatrzonych w przenośne motorki, w pociągach pospieszno-towarowych i osobowych.

Dotychczas opłaty przewozowe były dosyć wygórowane, co przy transporcie większych łodzi wywołane było potrzebą doczepiania osobnych wagonów towarowych, oraz zajmowaniem przez łodzie dużo miejsca w wagonach krytych.

Pragnąc jednak przynieść z pomocą turystom, uprawiającym turystykę, zrezygnowała kolej przy transporcie tych łodzi za zaświadczeniami towarzystw, zrzeszonych w Polskim Związku Towarzystw Wioślarskich z uzasadnionych

opłat normalnych, przyznając ulgi, wynoszące do 75 proc.

Ulgą może być stosowana przy przewozie małych łodzi, mieszczących się do wagonów krytych lub bagażowych przy odprawie zapomocą kwitu bagażowego, lub przy odprawie drobnicowej towarowej zapomocą listu przewozowego pospiesznego. Wielkie łodzie, nie mieszczące się w wagonach krytych mogą być nadawane jako przesyłki pospieszno-towarowe za listami przewozowymi, przyczem za pewną dopłatą nadawca może żądać transportu tych łodzi także pociągami osobowymi.

Ulgą wejdzie w życie prawdopodobnie jeszcze w pierwszej połowie miesiąca lipca r.

Ze sportu

Sensacyjny mecz lekkoatletyczny Polska — Niemcy

Dnia 15 lipca r. b. na stadionie Wojska Polskiego rozegrany zostanie sensacyjny kobiecy mecz lekkoatletyczny Polska — Niemcy. Będzie to pierwsze oficjalne spotkanie polsko-niemieckie w lekkoatletyce.

Drużyna niemiecka jest bezspornie najlepszym zespołem w Europie, czego zresztą dowodem zdobywanie pierwszego miejsca w klasyfikacji drużynowej podczas trzech igrzysk kobiecych w Pradze. W tych igrzyskach drużyna polska zdobyła drugie miejsce, zatem mecz w

dniu 15 lipca będzie jednocześnie rewanżem spotkaniem o prymat w lekkiej atletyce kobiecej.

Do składu drużyny wejdą napewno: Walsiewiczówna, Waisówna, Kwaśniewska, Freiwaldówna i Cejzikowa.

Skład drużyny niemieckiej nie jest jeszcze oficjalnie znany.

Drużyna zwycięzca zdobywa nagrodę wędrowną, ofiarowaną przez ministra Lipskiego, pośta R. P. w Berlinie.

Wielkie międzymiastowe zawody kolarskie Warszawa — Włocławek — Grudziądz — Bydgoszcz

Ogólne zainteresowanie wywołują niedzienne zawody kolarskie w Grudziądzu, do których zgłosił swój udział mistrzowie torowajscy: Majewski, Popończyk, Michalak, rekordzista Polski na 100 km. A. Sieroński, zwycięzca biegu 3-godzinnego A. Kuczyński, najlepszy sprinter Pomorza K. Bolewski, oraz E. Quandt, który w zeszłym sezonie przegrał „o gumę” z mistrzem torowym zawodowców polskich Szamotą. Program przedstawia się następująco:

Sprint: mistrz torowajscy Bolewski, spotka się z mistrzami torowymi polski Majewskim i Popończykiem.

Bieg długodystansowy: rekordzista Polski Sieroński zmierzy się z mistrzem długodystanso-

wym Polski Michalskim oraz Kuczyńskim i Jamrogą, kandydatami do reprezentacji szosowej Polski na mecz z Niemcami. Poza to odbędzie się 80 km. wyścig długodystansowy, handicap, jeszcze niewidziany w Grudziądzu, bieg drużynowy reprezentacji miasta Warszawy, Bydgoszczy, Włocławka, Grudziądza.

Z powodu bardzo obfitego programu początek zawodów punktualnie o godz. 14,30 na torze T.S. „Olympja”, które dzierzy w swym ręku stronę organizacyjną zawodów. Nagrody dla zwycięzców ofiarował przedstawiciel firmy rowerów „Luznik” — „Wisła” w Grudziądzu p. Lietz.

W tym dniu odbędzie się także mecz piłkarski o ostateczną decyzję. Międzynarodowa Federacja — jak donosi czeska Agencja Urzędowa — przyznała Czechosłowacji odszkodowanie w wysokości 140 tys. koron czeskich, t. j. ok. 30 tys. złotych.

„RUCH” WEZMIĘ UDZIAŁ W MIĘDZYNARODOWYM TURNIEJU PIŁKARSKIM.

Jak się dowiadujemy, w sierpniu odbędzie się w Bytomiu wielki międzynarodowy turniej piłkarski, zorganizowany przez znaną drużynę niemiecką 09 Benthen. Obok organizatorów walczyć będzie mistrzowska drużyna Niemiec 04 Schalke, słynna drużyna włoska FC Milano i jako czwarta drużyna zaproszony został mistrz Polski, śląski „Ruch”.

NAJWIĘKSZY KOLARSKI BIEG ŚWIATA.

Onegdaj rozpoczął się 28-my bieg kolarski dokoła Francji na dystansie 4.363 km. Do teookoła Francji na dystansie 4.363 km. Do teo prezentacji państwowych Francji, Niemiec, Belgii, Włoch, Szwajcarii i Hiszpanii oraz 20 kolarzy indywidualnych, w tem 4 Belgijczyków, 4 Włochów i 12 Francuzów.

Programy radiowe

PIĄTEK, 6 LIPCA 1934 R.

Radjostacja warszawska.

6,30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”, 6,35 Muzyka (płyty), 6,38 Gimnastyka, 6,53 Muzyka (płyty), 7,05 Dziennik por., 7,10 Muzyka poranna (płyty), 7,20 Chwilka pań domu, 7,25 Program na dz. bież., 7,30 Rozmaitości, 11,57 Sygnał czasu z Warsz. Obs. Astron., 12,00 Hejnał z Krakowa, 12,03 Wiadom. meteorol., 12,05 Codz. Przegl. Prasy Polsk., 12,10 Muzyka popularna (płyty), 13,00 Dziennik połudn., 13,05 Koncert zesp. salon. N. Mańskiej, 13,55 „Z rynku pracy”, 14,00 Wiadom. o eksp. polsk., 14,05 Wiadom. gosp., 16,00 Godzina w Wiedniu (płyty), 17,00 Audycja dla chorych w opracowaniu ks. Rekasza, (Transm. ze Lwowa), 17,30 Koncert z Krakowa i Poznania, 18,00 „Dole i niedole polskich miasteczek” — wygl. p. K. Muszalsówna, (Odczyt-reportaż), 18,15 Fragmenty operetkowe (płyty), 18,45 „O burzach i piorunach” — wygl. dr. J. Baumgarten, (Pogadanka), 18,55 „Jak spędzić święto?” 19,00 Rozmaitości, 19,10 Program na dz. nast., 19,15 Muzyka z kaw., „Gastronomia”, 19,50 Wiadom. sport., 20,00 „Myśli wybrane”, 20,02 Skrzynka pocztowa techniczna — omówi p. W. Frenkiel, 20,12 Koncert symfon., ze Studia, Wyk.: Ork. symfon. P. R. pod dyr. T. Mazurkiewicza i M. Jonasówna (fort.), Koncert poprzedzi prelekcja prof. dr. Z. Jachimeckiego (transm. z Krakowa), 21,10 Dziennik wiecz., 21,20 „Przeгляд rolniczej prasy krajowej i zagranicznej” (Tr. z Wilna), 21,30 D. c. koncertu symf. ze Studia, 22,15 „Japońska szczerotka do zębów” — wygl. p. J. Załęski (felj.), 22,30 Muzyka tan. z danc. „Oaza”, 23,00—23,05 Wiadom. meteorol. dla komunik. lotn.

Najciekawsze audycje innych radjostacji

17,15 Kraków. Koncert na altówkę z tow. fortep. w wyk. St. Schleichkorna, 17,30 Poznań. Koncert solistów, 19,00 Katowice. „Kukułka wśród owadów” — pogadanka prof. dr. K. Simma, 19,30 Ryga. Koncert symfoniczny, 19,40 Wiedeń. „Testament” — komedia muzyczna W. Kienza, 20,10 Sottens. „Le Fiancé de Margot” — operetka Planquette’a, 20,30 Strasburg. Koncert symfoniczny z Vichy, 20,45 Rzym. „Madama di Tebe” — operetka Lombarda, 21,00 Królewiec. Koncert symfoniczny, 21,20 Lwów. „Polski Fundusz Obrony Morskiej” — pogadanka prof. dr. St. Niemczyckiego, 21,20 Poznań. „Na froncie oświatowym Wielkopolski” — wygl. dr. A. Niesiołowski.

SOBOTA, 7 LIPCA 1934 R.

Radjostacja warszawska.

6,30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”, 6,35 Muzyka (płyty), 6,38 Gimnastyka, 6,53 Muzyka (płyty), 7,05 Dziennik poranny, 7,10 Muzyka poranna (płyty), 7,20 Chwilka pań domu, 7,25 Program na dzień bież., 7,30 Rozmaitości, 11,57 Sygnał czasu z Warsz. Obserw. Astr., 12,00 Hejnał z Krakowa, 12,03 Wiadomości meteorologiczne, 12,05 Codz. Przegl. Prasy Polskiej, 12,10 Muzyka lekka z Cichocinka (Basen), Ork. pod dyr. K. Enlarada, 13,00 Dziennik południowy, 13,05 Muzyka popularna (płyty), 14,00 Wiadom. o eksp. polsk., 14,05 Wiadomości gospodarcze, 16,00 Godzina muzyki popularnej w wyk. ork. symf. P. R. pod dyr. St. Nawrota, 17,00 „Wesoła audycja dla dzieci” ze Lwowa, 17,25 Recital fort. O. Iliwickiej, 18,00 Nabożeństwo z Ostrej Bramy w Wilnie, 19,00 Rozmaitości, 19,10 Program na dzień nast., 19,15 Muzyka lekka (płyty), 19,50 Wiadomości sportowe, 20,00 Koncert Chopinowski w wyk. J. Familier - Hepnerowej, 20,30 Gawęda w języku angielskim z korespon-

dentami Polskiego Radja, wygl. p. T. Ordon, 20,40 Arje operowe z tow. ork. w wyk. Z. Dolnickiego (baryton), Orkiestrą dyryguje Z. Górzyński, 21,00 Transmisja z Gdyni Capstrzyku Marynarki Wojennej, 21,02 Dziennik wieczorny, 21,12 Muzyka lekka w wyk. Ork. P. R. pod dyr. Z. Górzyńskiego, 22,00 Pogadanka aktualna, 22,10 Audycja regionalna z Poznania, 23,00 Wiadom. meteor. dla komunik. lotniczej, 23,05—24,00 Muzyka taneczna z dancingu „Paradis”.

Najciekawsze audycje innych radjostacji

19,15 Poznań. Recital śpiew. Marii Pomorskiej, 20,00 Praga. Koncert Związku Chórów Robotniczych, Transm. w Sali Smetany, 20,30 Beromunster. „Domek trzech dziewcząt” — operetka Schuberta, 22,10 Poznań. Audycja regionalna, 20,45 Medjolan. „Basi e Bote” — komedia muzyczna Pick-Mangiagallego.

RADJO BRONI SWOICH SŁUCHACZY

Mamy do zanotowania konkretny przykład skutecznej interwencji Polskiego Radja w sporze między lokatorem a właścicielem domu o założenie anteny na dachu. Radjo wystąpiło tu, jako arbiter polubowny.

Fakt sporu wydarzył się w Warszawie przy ul. Litewskiej nr. 2. Lokatorka tego domu, abonentka radjowa, p. J. W. zwróciła się do Polskiego Radja o skłonienie właścicielki domu do udzielenia zgody na założenie anteny na dachu. Wydział prawny Polskiego Radja wystosował list do właścicielki z powołaniem się na treść art. 14 zniewielżonej Ust. o Pocztę, Telegrafii i Telefonii, w myśl którego właściciel domu niema prawa, bez ważnych i rzeczowych powodów, zabronić lokatorowi założenia anteny na dachu swej nieruchomości. List okazał się skutecznym. Właścicielka domu zezwoliła p. J. W. bez żadnych dalszych trudności na założenie anteny.

Przykład ten jest dowodem, że Polskie Radjo chętnie bierze w obronę swych abonentów i udziela im rady i pomocy.

NIETYKALNE WYDARZENIE W RADJO.

Audycje z bieguna południowego będą możliwe, albowiem ekspedycja Byrda przybyła znów w okolice bieguna południowego. Wobec wspaniałego wyposażenia w sprzęt radiowy ohydwy statków „The Bear of Oakland” i „The Jacob Rupert”, istnieje duże zainteresowanie tą nową wyprawą do bieguna południowego. Jak komunikuje „Amateur Wireless” zamierza Byrd spostrzec swoje osobiste wypowiedzi przy mikrofonie. W tym celu czynione są duże przygotowania, gdyż audycje te będą musiały przejść przez szereg stacji odbierczych. O ile odbiór z bieguna południowego przez stacje europejskie istotnie się uda, będzie to niewątpliwie dla radiosłuchaczy niezwykle wydarzeniem.

ZMIANA FAŁ FRANCUSKICH.

Francuska stacja nadawcza „Radjo LL” zmieniła długość swej fali na 209,9 m. Jednocześnie „Radjo Toulouse” otrzymało zezwolenie na wykorzystanie pełnej mocy swej stacji, tj. 60 kW.

SIPALA UZYSKAŁ LEPSZY CZAS OD KUSOCINSKIEGO.

Na międzypaństwowym meczu Finlandja — Norwegja Sipala na 5 tys. metr. uzyskał świetny czas 14:41,4. Wynik ten jest lepszy od doskonałego czasu Kusocińskiego, uzyskanego w Berlinie (14:46).

ILE ZAROBILI CZESCY SPRYCIARZE NA NIEUDAŁYM MECZU Z POLSKĄ?

W tych dniach zarząd Polskiego Związku Piłki Nożnej zawiadomił czeską federację piłkarską, że PZPN gotów jest pokryć straty poniesione przez Czeską Federację Piłkarską z powodu niedojścia do skutku meczu z Polską, nie może natomiast zgodzić się na zapłacenie ewentualnego zysku do czego Czesi roszczą sobie pretensje. Konkretnie polski Związek Piłki Nożnej proponuje zapłacenie odszkodowania w wysokości 5 tys. zł. t. j. połowy czystego zysku z pierwszego meczu Polska — Czechosłowacja w Warszawie.

Czeski Związek nie zgodził się na tę propozycję i zwrócił się do międzynarodowej federa-

„Kulminacyjny” punkt w twarzy kobiecej

Prowadź palcami od czoła ku nosowi i podbródkowi. Skóra twoja w tej części twarzy jest tłustniejsza niż reszta twarzy i posiada rozszerzone pory. W tych miejscach właśnie większość kobiet ma brzydki połyskujący cerę dlatego, że puder nie chce się trzymać — lub gruba, kredowa warstwa, która aż krzyczy z nadmiaru używania pudru.

Jedynie Puder o „Matowym Wyglądzie” rozwiązuje to zadanie. Nadaje on całej twarzy Pani delikatność płatków róż i tak naturalnie wyglądające piękno, że puder jest niedostrzegalny. Znakomity paryski Puder Tokalon zmieszany z Pianką Kremową, nadaje po jednym zastosowaniu doskonały „matowy wygląd”, który usuwa połysk na cały dzień. Czyny puder przylegającym do najtłustszej nawet skóry, pomimo deszczu lub wiatru i nawet saloonego tańca w dusznej sali balowej. Puder Tokalon różni się całkowicie od innych pudrów do twarzy. Preparowany podług patentowanego sposobu, jest on jedynym pudrem, zawierającym tajemnicę „matowego wyglądu”. Spróbuj go dziś jeszcze. O ile nie będziesz zachwycona wynikiem, pieniądze zostaną ci zwrócone bez najmniejszej trudności.

Przetarg ofertowy

- na prace — instalacji do i odpływowej,
- na prace — około urządzenia podwórza, przy budowie domów mieszkalnych w Toruniu, przy ul. Grudziądzkiej.

Podkłady ofertowe wydaje Zarząd Kasy Emerytalnej Poznań, ul. Skarbowa 10, godz. 9 do 12.

ad 1) dla miejscowych 8,— zł dla zamiejscowych 9,50 zł.

ad 2) dla miejscowych 4,— zł dla zamiejscowych 5,50 zł.

Wadium w wysokości 3 proc. oferowanej sumy wino być złożone w gotówce w P. K. O. Nr. 209.828, a w papierach wartościowych w Banku Gosp. Krajowego — Oddział w Poznaniu na rach. dep. nr. 271.

Za wwlory (wadium) dołączone do oferty nie odpowiadamy.

Do oferty ma być dołączony pisemny dowód, że oferent dokonał subskrypcji 6 proc. Pożyczki Narodowej oraz, że spłacił bieżącą ratę.

Oferty bez wadium lub dowodu subskrypcji Pożyczki Narodowej nie będą rozpatrywane.

Oferty należy składać w Zarządzie Kasy Emerytalnej do dnia 21 lipca 1934 r. na godzinę przed przetargiem w zapieczętowanych kopertach, bez stempla firmowego z napisem „Oferta na prace...”

Otwarcie ofert nastąpi w sobotę, dnia 21 lipca 1934 r. o godz. 12-tej dla prac ad 1) o godz. 12,30 dla prac ad 2).

Zastrzegają prawo unieważnienia przetargu, częściowego podziału prac oraz swobodny wybór oferentów. Oferty nieformalnie wystawione lub nieodpowiadające niniejszym warunkom nie będą rozpatrywane. Zaliczki na żadne prace nie będą udzielane.

(—) Dr. POSTAWA.

Ogłoszenie

Z powodu rozpoczęcia umocnienia ulicy Tuszewskiej Drogi zamyka się takową z dniem dzisiejszym na czas trwania robót od drogi w Tuszewie do ul. Kochanowskiego.

Dojazd do Grudziądza nastąpi ulicą Łyskowskiego przy szkole w Tuszewie, a następnie ulicą Kochanowskiego.

Grudziądz, dnia 5 lipca 1934 r.

Prezydent Miasta.

Obwieszczenie

Podaje się do wiadomości, że z dniem 7 lipca r. obowiązują następujące opłaty za przejazd tramwajami:

Zeszyt z 19-ma biletami 1,50 zł.

Zeszyt z 4-ma biletami 0,60 zł.

Bilet normalny 0,20 zł, ceny za miesięczne karty tramwajowe pozostają nie zmienione. Zakupione bilety, uprawniające do 4-ro krotnego przejazdu tracą swą ważność z dniem 15 lipca r.

Zarząd Miejski w Grudziądzu.

4616

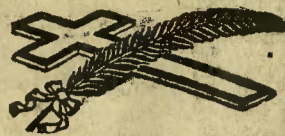
OGŁOSZENIE.

W środę dnia 11 lipca br. o godz. 10-tej przed poł. na rynku w Gniewie sprzedam najwięcej dającym za gotówkę: 1 fortepian i 1 powózkę krytą, łączna wartość 1000,— złotych.

(—) Jan Kierszka komornik sądowy w Gniewie.

4621

Dnia 5-go bm. o godz. 7-mej rano, zasnął w Bogu po krótkich i ciężkich cierpieniach, przygotowany na wieczną drogę, mój najdroższy mąż, kochany ojciec, syn, brat i szwagier

ś. p.

Maksymilian Hensel

przeżywszy lat 57

O czym donosi w głębokim smutku pogrążona

Toruń, w lipcu 1934 r.

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę 8-ego b. m., o godz. 16.30 z kościoła św. Jakóba.

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

rodzina

We wtorek, dnia 3 b. m. o godz. 13.10, zabrał nam Pan Bóg do grona swoich Aniołów, naszą najdroższą córeczkę

ś. p.

Sabinę

w 10-tej wiosnie życia

o czym donoszą w smutku pogrążeni

Stanisławostwo Grelewiczowie.

Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 6. b. m. z kostnicy Szpitala Miejskiego, o godz. 19-tej — Msza żałobna w dzień pogrzebu, o 8.30 w kościele św. Jakóba. — Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

Wełnę drzewną
dostarcza we wszelkich grubościach

PAROWA FABRYKA SKRZYŃ
Wrocławsk. 4920

GDYNIA

Najlepsza lokata kapitału!

Parcele, domy dochodowe, wille, dobrze zaprowadzone interesy handlowe, lokale mieszkania, pokoje na sezon, poleca Biuro „GNOM”, Świętojańska 36, tel. 23-53. Na odpowiedź znaczkami pocztowymi załączyci 1 złoty. 3875

Do akt nr. Km. 2810-34

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Grudziądzu Wojciech Janowski rew. III zamieszkały w Grudziądzu przy ulicy Lipowej 15 na zasadzie art. 602 K. P. C. obwieszcza, że w dniu 9 lipca 1934 r. od godz. 13-tej odbędzie się licytacja publiczną ruchomości, należących do Franciszka Sielskiego w jego lokalu w Grudziądzu przy ulicy Młyńskiej 11 składających się z 1 obrazu olejnego na płótnie, 1 świecznika wiszącego, 7 kinkietów, 2 lamp wiszących, 1 samochodu, oszacowanych na łączną sumę 2335,— zł, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

(—) W. Janowski, komornik Sądu Grodzkiego.

4618

PRZETARG PRZYMUSOWY.

W poniedziałek, dnia 9 lipca 1934 r. o godz. 10-tej sprzedam w Koronowie, przy ul. Cmentarnej w drodze przetargu przymusowego za natychmiastową zapłatą 1 maszynę do pisania firmy L. C. Smith z szerokim walcem, 1 stółki pod maszynę, 1 biurko dębowe z fotelem, 1 szafa do akt i 3 stoły w biurze z jednym fotelem.

Wartość zajętych przedmiotów oszacowano na kwotę 660,— zł; zaś dnia 9 lipca 1934 r. o godz. 11.30 w Koronowie przy ul. Sienkiewicza nr. 7: 1 maszyna do pisania marki Smit, 1 maszyna do pisania marki Adler i 1 kanapa z obudowaniem. Wartość zajętych przedmiotów oszacowano na kwotę 700,— zł. Zajęte przedmioty obejrzyć można ćwierć godziny przed rozpoczęciem licytacji.

(—) Mielicki, wz. Komornika Sądu Grodzkiego w Koronowie.

4617

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego rewiru I-go Jan Grochocki zam. w Kościerzynie na zasadzie art. 602 K. P. C. obwieszcza, że w dniu 12 lipca 1934 r. o godz. 12-tej w południe odbędzie się licytacja publiczną ruchomości w Grabówku i Lubaniu składających się: z około 2000 mtr. szyn z podkładami kolejki wąskotorowej, znajdujących się na przestrzeni Grabówko — Luban, oszacowanych na łączną sumę 1000,— złotych, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Zbiórka licytantów w Grabówku.

(—) Grochocki, komornik Sądu Grodzkiego, rewiru I-go.

4602

Sąd Grodzki w Wejherowie
1. Ns. 2-34

UCHWAŁA.

W sprawie odroczenia wypłat na wniosek firmy Klemens Żelewski z dnia 21 marca 1934 r. o udzielenie jej odroczenia wypłat na podstawie rozporządzenia Prez. R. P. z 6. marca 1928 r. wyznacza się termin do rozpoznania wniosku na dzień 19 lipca 1934 r. godz. 10 w podpiśmym Sądzie Grodzkim.

Na wyznaczoną rozprawę mogą przybyć wierzyciele wnioskującej firmy w celu udzielenia Sądowi wyjaśnień.

Wejherowo, dnia 30 czerwca 1934 r.

Sąd Grodzki.

4613

Km. 961-34

OBWIESZCZENIE.

o przymusowej sprzedaży nieruchomości.

Komornik Sądu Grodzkiego w Tezewie, rew. II. Władysław Szewiński zamieszkały w Tezewie, przy ul. Skarszewskiej nr. 31, na zasadzie art. 676—681 k. p. c. obwieszcza, że w dniu: 11 sierpnia 1934 r. o godz. 12.15 w Sądzie Grodzkim w Tezewie pokój nr. 16 odbędzie się sprzedaż z publicznej licytacji nieruchomości miejskiej Pelplin karta 149, o powierzchni 0,53,27 ha, składającej się z domu mieszkalnego, budynków gospodarczych, podwórza i ogrodu.

Nieruchomość Pelplin karta 140, należy do Bolesława Zjelińskiego, zamieszka. w Pelplinie, pow. Tezew, przy ul. Kościuszki nr. 38.

Księga wieczysta wyżej wymienionej nieruchomości znajduje się w Wydziale Hipotecznym w Sądzie Grodzkim w Tezewie.

Suma szacunkowa wynosi 9.605,— zł. najniższa cena wywołania 7.203,75 złotych.

Przystępujący do licytacji powinien złożyć rekojmie w wysokości 960.50 złotych w gotówce lub w takich papierach wartościowych lub w książeczkach wkładowych, instytucyj, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich, i że papiery wartościowe przyjęte będą w wartości ¼ części ceny giełdowej. Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości wgrunty odmiennie; że prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego Sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji; że w ciągu ostatnich 2-eh tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-ej do 18-jej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie.

Jednocześnie wzywa się władze publiczne i instytucje publiczne aby najpóźniej w terminie licytacji zgłosiły zestawienie podatków i innych danin publicznych, należnych po dzień licytacji, pod rygorem utraty mogącego im służyć z ustawy pierwszeństwa zaspokojenia.

Tezew, dnia 19 czerwca 1934 r.

(—) Szewiński, komornik Sądu Grodzkiego.

Spis zapowiedzi nr. 54.

ZAPOWIEDZ.

Podaje się do ogólnej wiadomości, że
1) Nieżonaty robotnik Brunon Lihs zamieszkały w Brentowie — Wolne Miasto Gdańsk.

2. niezamężna robotnica Agnieszka Formella zamieszkała w Małym Kacku, przedtem w Sopotach, Eissenhardstr. 14 chcą zawrzeć związek małżeński.

Obwieszczenie zapowiedzi nastąpić winno w Małym Kacku i w „Gazecie Gdańskiej”.

Wielki Kack, dnia 3 lipca 1934 r.

(—) Niklewicz, urzędnik stanu cywilnego.

4623

Reklama dźwignia handlu!

Redaktor odpowiedzialny: Witold Mętnicki, Toruń, ul. Montuski 25, m. 1
Redaktor odpowiedzialny za sprawę W. M. Gdańska: Wilhelm Grimsman, Gdańsk, Kaszubischer Markt 21, 1. p.
Red. odpow. na Bydgoszcz: Wacław Górnicki, Bydgoszcz, ul. Marsz. Focha 12.
Redaktor odpowiedzialny na Gdynię: Józef Dobroszański, Gdynia, Szkolna
Red. odpow. na Grudziądz: Wacław Gałczyński, Grudziądz, ul. Sienkiewicza 9
Redaktor odpowiedzialny „Dnia Kujawskiego” Stanisław Nikiel Inowrocław, ul. Solankowa 4.
Redaktor odpowiesz. za Tezew: Antoni Czerwiński Tezew, Kościuszki 1.

Za ogłoszenia opowiadania administracja.

Czasopismami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu.

UWAGA

Przypomina się mieszkańcom właścicielom domów i sklepów w Toruniu, że wszyscy którzy w czasie odszczurzenia miasta

nie nabyli trutkę

że po odbytej kontroli zostaną ukarani karą administracyjną. Jeżeli więc instynkt samozachowawczy nie kierował nimi to w każdym razie zastosowanie się do zarządzenia jest wskazanem.

Trutkę nabyć można jeszcze w aptekach i drogerjach

Skład główny

DROGERJA, HUGO KLAS
TORUŃ, UL. ŻEGLARSKA 4614

Liczba czynności 3. K. 4-31.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Nieruchomość położona w Kursztynie i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Kursztyna, wykaz liczby 27 na imię oberżysty Chrystjana Schiplacka w Kursztynie powiat Tezew zostanie w drodze egzekucji na wniosek firmy „Credit” spółdz. z ogr. odpow. w Poznaniu, ul. Wjazdowa 3, zastąpionej przez adw. Dr. Spitzera i Dr. Pehra w Grudziądzu dnia 21 sierpnia 1934 r., o godz. 11 przed połudn. wystawioną na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie pokój nr. 4.

Nieruchomość zapisana jest pod artykułem matrykuły 3, pod liczbą 3 księgi podatku budynkowego i ma następujące oznaczenie katastralne: Realność wiejska, numer karty 1, parcele 88,91,90, 89,92, 88b. i h, k, g, f, e, d, c, b, a, 114-46, 115-48 o powierzchni 34,38,82 ha. Czysty dochód jako podstawa podatku gruntowego 204,11 talarów. Wartość użytkowa jako podstawa podatku budynkowego 442 marek.

Wzmiankę o przeargu zapisano w księdze gruntowej dnia 5 października 1931 r.

Niniejszem wzywa się wszystkich, których prawa w chwili zapisania wzmianki o przetargu nie były w księdze gruntowej uwidocznione, aby się z nimi zgłosili najpóźniej w dniu przetargu przed wezwaniem do wnoszenia ofert i prawa te uprawdopodobnili, gdyby wierzyciel im przeczył. W razie niezastosowania się do powyższego wezwania, prawa te przy oznaczeniu najniższej oferty nie zostaną wcale uwzględnione, a przy rozdziale ceny kupna dopiero po rozczeniu wierzyciela i innych prawach. Zaleca się dwa tygodnie przed terminem podać na piśmie albo do protokołu sekretarza sądowego dokładne obliczenie swych roszczeń w kapitale, odsetkach, kosztach wypowiedzenia i kosztach sądowego dochodzenia swych praw, oraz oznaczyć pierwszeństwo, którego się żąda. Tych, którym służy prawo sprzeciwienia się przetargowi, wzywa się, aby przed udzieleniem przybicia targu postarali się o umorzenie lub zawieszenie postępowania, gdyż inaczej prawo ich odnosić się będzie zamiast do nieruchomości, tylko do uzyskanej ceny kupna.

Gniew, dnia 2 lipca 1934 r.

Sąd Grodzki.

4606

Z dniem 1 bm.

przejąłem kierownictwo filii Browaru „Kunter-sztyn” w Tezewie. — Z dniem tym zlikwidowałem moją hurt. i rozlewnię piwa, otrzymując na własny rachunek fabrykę wód mineralnych. Staraniem mojem będzie Szan. Klientele nadal najlepiej obsłużyć jak również Klientelę mojego poprzednika.

4625 Szoltysek, Tczew.

Spółdzielnia

16 P. A. L. niezwłocznie poszukuje sklepowego lub sklepową z kaucją gotówkową. Zgłoszenia do prezesa spółdzielni 16 P. A. L., Grudziądz, codziennie od 16—18.

4615

Większą

i mniejszą ilość serwatki ma do oddania. Aleksander Klahs, mistrz rzeźniczy Grudziądz, Toruńska 11. (4622)

Unieważniam

zagubioną w dniu 29 czerwca legitymację służbową nr. 90 wystawioną przez Dyrekcję Cel w Poznaniu.

4596 S. Jaskólski.

Towarzysza

wycieczki miesięcznej motorówka po Polsce poszukuje. Koszt około 350.— zł. Dane osobiste pod „Inżynier” do „Dnia Tczewskiego”.

4624

Toruń

3 pokoje

z kuchnią i wszelkimi przy należnościami do wynajęcia. Toruń, Wiazowa 3.

Piegi,

opalenizne, żółte plamy, usuwa pod gwarancją, aptekarza Jana Gadebuscha

„AXELA”-krem
słoik zł 2,—, mydło „Axela” 1 kaw. i.— zł. W Toruniu do nabycia w firmie

J. Kapczyński, Toruń, ul. Szeroka 15. 4554

W O D A

Zdrój Czerniewice

Składnica Toruń, Szeroka 25. Tel. 155
4593 Kłopotki.

Na życzenie!!!

specjalnie jasno i dwa razy dziennie palone, nowosprowadzone gatunki kawy, poleca ARACZEWSKI, Chelmińska przy rynku, 4570

Kartofle

jadalne, sprzedaje od godz. 8—18-tej. Fa. KULWICKI, Toruń, ul. Łazienna 10/14. 4580

Pianino

krzyżowe kupię. Oferty z podaniem ceny, uprasza Autenrieb — Toruń, Prosta 18/20, restauracja. 4612

Okazyjnie

i tanio sprzedam MEBLE dębowe w dobrym stanie do pokoju jadalnego i sypialnego. Toruń, Sobieskiego 33 m. 6. 4619

Do egzaminu

konkursowego na farmację przygotowuje student IV roku. Także do egzaminów chemii nicorg., org., fizycz. i fizyki na medycynie. Termin zgłoszeń do 15 b. m. Ceny umiarkowane. Oferty do „Dnia Pomorskiego”, Toruń, pod nr. 4556.

Sztuka Ludowa

Toruń, Kopernika 32, poleca serdaki, pantofelki, pasy, torebki i wszelkie wyroby zakopiańskie. 4484

Motocykl

„Indian” w bardzo dobrym stanie, tanio na sprzedaż Wegner ul. Kr. Jadwigi 20. Toruń 540

Rewolucja

w Kiermaszu Świątowym który został przeniesiony na Staromiejski Rynek 30, (dawniej F. C. Hamerscy). Tyśiące artykułów za bezcen Oddziały: Poznań, Toruń, Gdynia. 2389

Ogłoszenia: wiersz milim. na stronie 7-lamowej .. 0.20 zł
w tekście na pierwszej stronie .. 1.00 zł
na drugiej i trzeciej stronie 0.80 zł — w tekście .. 0.50 zł
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25% drożej.
Drobne za słowo 15 gr. pierwsze słowo podwójnie.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25% zniżki, komunikaty 50 gr.
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki
W Gdańsku za wiersz m/m na stronie 7-lamowej .. 15 fen.
4-lamowej .. 50 fen.
Drobne za słowo 5 fen. — tytułowe .. 10 fen.
Przy sądownym ściąganiu należności rabat upada. Za terminowy druk, przepisane miejsce ogłoszenia administracja nie odpowiada.

Abonament miesięczny wynosi:

w ekspedycji miejscowych agencji .. 2.50 zł
z odnośnikiem do domu .. 2.80 zł
przez pocztę z odnośnikiem .. 2.89 zł
pod opaską .. 4.50 zł
w Gdańsku przez pocztę .. 2.32 gd przez gońca .. 2.00gd
z odbieraniem w administracji wprost gd 1.75, zagranicą .. 4.—gd
W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w zakładzie, strajki). Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma.